

Megszűnt a német-lengyel egyezmény

— állapítják meg Berlinben

Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini tudósítója szerint a német külügyminisztériumban Chamberlain bejelentésével kapcsolatban tanácskozást tartanak és lehetséges, hogy ennek eredményeképp Németország néhány napon belül nyilatkozatot intéz a varsói kormányhoz. Mértékadó német körökben kijelentik, hogy Lengyelország most már véglegesen csatlakozott Anglia tudatosan agresszív politikájához, amelynek kifejezeten Németország bekerítése a célja. Kevés kilátás van rá, hogy a nemrég megszakadt kisebbségi tárgyalásokat folytassák. Nem valószínű, hogy Németország formálisan felmondja a német-lengyel egyezményt, de ha az egyik oldalon vétettek az egyezmény szelleme ellen, akkor a német felfogás szerint amugy is semmissé vált.

MIT JAVASOLT BERLIN VARSÓNAK

Berlinből jelentik: Az United Presse jelentése szerint Németország közvetlenül Beck londoni utazása előtt a következő javaslatot tette Lengyelországnak a megegyezésre:

1. csatlózzák vissza Danzigot a birodalomhoz;
2. készítsenek autótutat a korridoron keresztül, ahhoz hasonlóan, amelyet a müncheni egyezményben megállapított feltételek szerint Csehszlovákiában akartak megépíteni;
3. vegyék fel azonnal a tárgyalásokat a két államban élő német, illetve lengyel kisebbségek ügyében.

KIEGÉSZITIK A FRANCIA—LENGYEL SZÖVETSÉGET

Párisból jelentik: Párisban nagy horderejű eseménynek minősítik a Londonban létrejött megegyezést és hangoztatják, hogy az angol-lengyel segélynyújtási egyezmény a francia-lengyel szövetség szükséges kiegészítését fogja alkotni. Franciaországról elismerik, hogy Beck Londonban kemény feladat megoldására vállalkozott és általában megállapítják, hogy Beck nagy diplomáciai ügyességgel védelmezte meg országát érdekeit.

ROMÁNIA NEM CSATLAKOZIK A NÉMETELLENES SZÖVETSÉGHEZ

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung munkatársa beszélgetést folytatott Gafencu román külügyminiszterrel, aki többek között kijelentette, hogy Románia senkit sem tud megakadályozni abban, hogy egyoldalú és önkéntes szavatosságot nyújtson a román államnak. A román kormány köszönettel elfogadja az ilyen ajánlatot, ugyanakkor azonban nyomtatékkal hangsúlyozza, hogy román részről a legutóbbi külpolitikai nyilatkozatok keretében már a leghatározottabban kifejezésre juttatták Románia békeakaratát.

A lap szerint Románia nem érzik magát fenyegetve senki, de legkevésbé Németország által, amellyel ép most kötött nagyjelentőségű gazdasági szerződést. A kéretlen angol akció mindig kellemetlenül érintette a románokat, mert a román kormány szilárdan el van tökélve arra, hogy

nem hagyja belevinni az országot semmiféle együttes biztonsági rendszerbe vagy egyéb oly fajta paktumba, aminőt Anglia tervez Németország ellen.

A SZOVJET NEM HÁBORUSKODIK NÉMETORSZÁGGAL

Moszkvából jelentik: Mekhlis, a moszkvai hadügyi népbiztosság megbízottja Kievdében beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a szovjet nem fél semmiféle fenyegetéstől és nincs szüksége arra, hogy mozgósítson, de kész országát megvédeni minden ellenségtől. Ha az óra üt — mondotta —, megragadjuk a kezdeményezést és tudni fogjuk, hogy mit tegyünk. Ezután hivatkozott Sztalin legutóbbi kijelentéseire, amelyek szerint a szovjet nem engedi magát belesodorni egy Németország elleni háboruba. Végül kijelentette, hogy Japán gazdasági válsággal küzd és összeomlása bizonyosra vehető.

A TENGYELY DIPLOMÁCIAI ELLENTÁMADÁSA

Rómából jelentik: Itteni politikai körök szerint az olasz és német vezérkari főnökök innsbrucki találkozója az olasz-német diplomáciai

ellentámadás diplomáciai megindulását jelenti. A Giornale d'Italia szerint Spanyolország a közelmúltban csatlakozott a kominternellenes paktumhoz és Innsbruckban a vezérkari főnökök elsősorban a paktum politikai kiterjesztéséről tanácskoztak. A vezérkari főnökök találkozója előtt Mussolini és Hitler több ízben hosszasan beszélgettek telefonon és kicserélték értesüléseiket.

Londonban azt hiszik, hogy az innsbrucki tanácskozás nemcsak a tengely egységének megerősítését célozta, hanem ki akarja osztani Spanyolország számára is a jövőben háboruban a megfelelő szerepet. Az olasz sajtó szerint Párisban egyre kevesebb reménnyel tekintenek a demokráta koalíció balkáni tárgyalásainak sikere elé. A Lavoro Fascista azt írja, hogy Mussolini nagyszabású diplomáciai tevékenységbe kezdett délkeleti Európában. Az a tény, hogy a román külügyminiszter először Berlinbe látogat el és végül európai körútra utolsó állomásaként Mussolinival fog tanácskozni, rendkívül lehűtötte a francia kedélyeket — írja a lap. Más olasz lapok arról írják, hogy Beck Londonba érkezése óta olyan események történtek Európában, amelyek a lengyel külügyminisztert erősen gondolkodóba ejtették. Valószínű, hogy a tengely a napokban megerősíti diplomáciai ellentámadását, amely kiterjed egész Európára és a Földközi-tenger államaira is.

Háromezer házkutatás Londonban

a bombamerényletek miatt — A Victoria pályaudvar tülhátában pokolgépet találtak

Londonból jelentik: A londoni Victoria pályaudvar egyik ruhátárában gyanús csomagot helyeztek el. A csomagból ketyegés hallatszott, ezért értesítették a rendőrséget. A pályaudvart erős rendőri zárólánc vette körül és a szakértők megállapították, hogy a csomagban időzített pokolgép van. A pokolgépet ártalmatlanná tették.

A sorozatos merényletek következtében a rendőrség parancsot kapott, hogy végleg tegye ártalmatlanná a Londonban élő szélsőséges ir nacionalistákat. Éjjel körül a rendőri riadóköcsik százai futottak ki a Scotland Yardról és több ezer rendőr az éjszaka folyamán 3000 házkutatást hajtott végre Londonban. Az óriási arányú razzia eredményéről még nem adtak ki közlést.

Egész Angliában nagy izgalommal várják a husvéti ünnepeket, mert az ir forradalmi sereg husvét vasárnapján nyilvános gyűlés keretében emlékezik meg az 1916. évi husvét felkelés kitéréséről. Az ünnepségeket Dublinban tartják meg. De Valera kijelentette azt, hogy a gyűlés megtartására nincs törvényes alap.

Szlovákia új pénznemet vezet be

Lengyelország beszüntette a szénszállítást Szlovákiába

Pozsonyból jelentik: Az egyesült magyar párt elnöki tanácsa Eszterházy János elnökletével foglalkozott a szlovákiai magyar nemzetiségű nyugdíjasok sérelmével. Az elnöki tanács megállapította, hogy a pénzügyi hatóságok új nyugdíjintézkedései teljesen elmentében állnak a magyar-szlovák állampolgársági egyezményvel. Elhatározta az elnöki tanács, hogy az orvoslás érdekében minden törvényes eszközt felhasználja a kedvező megoldás elérésére. Mint is-

meretes, a szlovák hatóságok egy legutóbb kiadott kormányrendelet alapján a nyugdíjjogosultaktól annak igazolását kívánják, hogy Szlovákiában születtek és szlovákiai illetőségűek is.

AZ ÚJ SZLOVÁK PÉNZNEM

Pozsonyból jelentik: Pruzsinszki szlovák pénzügyminiszter újságírók előtt kijelentette, hogy Szlovákia új pénzegysége — az eddigi tervektől eltérően — nem az orel, hanem a szlovák korona lesz.

Noviszádi Református Olvasókör

Husvét vasárnapján április 9-én este fél 9 órakor

Táncmulatság

ajándék sorsolással

Minden belépőjegy résztvesz a sorsolásban. Belépődíj 10 — dinár

Az eddigi koronákat 1:1 arányban cserélik ki az új szlovák pénzegységekre. A régi bankjegyeket lebélyegzik és egyelőre ezt a lebélyezett pénzt hozzák forgalomba. A lebélyegzés levonás nélkül történik. A szlovák pénznem fedezete az ugynevezett aranyértékű devizafedezet lesz, anélkül, hogy a fedezet arányát a pénz mennyiségéhez megállapítanák. A szlovák korona értéke 31.12 milligramm aranyhoz felel meg.

LENGYELORSZÁG NEM SZALLIT SZENET

Varsóból jelentik: A lengyel szénbányák beszüntették a szénszállítást Szlovákia részére. Az intézkedést lengyel körökben azzal indokolják, hogy nem áll fenn fizetési megegyezés Lengyelország és Szlovákia között. Szlovák részről kezdeményező lépéseket tettek az akadályok elhárítására. Mint Pozsonyból hivatalosan közlik, a lengyel-szlovák fizetési megegyezést célzó tárgyalások husvét után megindulnak.

HELYREÁLLT A VASUTI ÖSSZEKÖTTETÉS MAGYARORSZÁGGAL

Pozsonyból jelenti az Avas: A végleges magyar-szlovák határ megállapítása után csütörtökön ismét megindult a rendes vasuti forgalom Szlovákia és Magyarország között.

Felelemlik a francia köztársasági elnök fizetését

Ádatták Lebrun elnöknek a megválasztásáról szóló okmányt

Párisból jelentik: Az elnökválasztásról szóló okmányt csütörtökön adták át ünnepélyesen Lebrun elnöknek az Elysée-palota dísztermében. Az átadásnál jelen volt a képviselőház és a szenátus elnöke és a kormány valamennyi tagja.

A párisi lapok értesítése szerint francia politikai körökben szóba került az elnök javadalmazásának felemelése. Az elnöki fizetés ma aig tesz ki 100.000 aranyfrankot. Ez az összeg tehát feltétlenül kiegészítésre szorul — mondják francia politikai körökben — és biztosítani kell a köztársasági elnökök és özvegyeik nyugdíjjogosultságát is.

Károly király szemleutja Erdélyben

Bukarestből jelentik: Károly román király Calinescu miniszterelnökkel együtt szemleutja indul Erdélybe. Utja során Nagyváradra is ellátogat.

A német sajtó a londoni egyezmény ellen

„A német birodalom csak kis területrészt kíván, amelyen németek laknak és szabad utat északkelet felé” — Anglia igen sürgősnek tartja az összes kérdések rendezését Romániával

Londonból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter, aki csütörtökön Portsmouthban végignézte az angol hajóhad díszszemléjét, az esti órákban érkezett vissza Londonba. Este 9 óra körül megjelent a külügyi hivatalban, ahol egy órát tárgyalta Halifax külügyminiszterrel.

Tilea londoni román követ, aki csütörtökön Bukarestből visszatért Londonba, megérkezése után azonnal érintkezésbe lépett az angol külügyi hivattal. Beck külügyminiszter a késő esti órákban megbeszélést folytatott a román követtel.

A Reuter-iroda parlamenti szolgálatának jelentése szerint Chamberlain és Beck megbeszélésének eredményét a kormányt támogató pártok nagy lelkesedéssel fogadták. Az ellenzék is általános helyesléssel hallgatta Chamberlain miniszterelnöknek a tárgyalásokról szóló nyilatkozatát. Az angol külügyi hivatalban Lord Halifax külügyminiszter tájékoztatta Corbin francia és Majszki szovjet-nagykövetet a tárgyalások eredményéről. Csütörtök délután a szovjet és a francia nagykövet után Racinszki lengyel nagykövet is megjelent az angol külügyi hivatalban.

Az angol külügyi hivatal jelentése szerint Beck londoni megbeszélései során azt a kívánságát fejezte ki, hogy a zsidókérdés megoldását célzó intézkedéseket terjesszék ki a lengyelzsidókra is, hogy arányosan részesülhessenek a letelepülési lehetőségekben. Beck a román kormány kérelmére Románia hasonló problémájára is felhívta az angol körök figyelmét. A lengyel külügyminiszter biztosítékot kapott az angol kormánytól, hogy teljes mértékben felismerte az említett kérdések súlyos voltát és bármikor hajlandó a lengyel és román kormánnyal ezekről az elintézésre váró kérdésekről tárgyalni.

Chamberlain miniszterelnök a lengyel külügyminiszter elutazása után azonnal elhagyja az angol fővárost és Skóciába utazik, ahol a húsvéti ünnepeket tölti.

BECK PÁRISI UTJA

Párisból jelentik: A Havas-iroda értesülése szerint a párisi lengyel nagykövet közölte Bonnet francia külügyminiszterrel, hogy pénteken Beck külügyminiszter elé utazik és Brüsszelig elkíséri. A párisi lengyel nagykövet tájékoztatni kívánja Beck külügyminisztert a diplomáciai megbeszélésekkel kapcsolatos francia álláspontról. Beck hír szerint május első napjaiban Párisba is ellátogat.

Francia politikai körökben igen nagy jelentőségű eseménynek tekintik az Anglia és Lengyelország között létrejött megegyezést. Az angol-lengyel segélynyújtási egyezmény — mondják Párisban — természetesen és szükséges kiegészítése lesz a már fennálló francia-lengyel szövetségnek.

Illetékes francia körök szerint Beck külügyminiszter londoni tárgyalásainak eredménye teljesen kielégítőnek tekinthető, viszont az angol-francia kezdeményezésre megindult lengyel-román tárgyalások eddig még nem jártak eredménnyel.

A RÓMAI JUGOSZLAV KÖVET CIANONÁL

Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter csütörtökön az esti órákban fogadta Hrisztics római jugoszláv követet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

A LENGYEL FÜGGETLENSÉG FENYEGETÉSE

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtöki ülésén Chamberlain miniszterelnök felszólalása után Greenwood, a munkáspárti ellenzék helyettes vezére azt a kérdést vetette fel, felhasználja-e az angol kormány minden befolyását, hogy az angol-lengyel egyezményhez hasonló egyezmény jöjjön létre Franciaország és Lengyelország között és hajlandó-e a miniszterelnök a lehető leggyorsabban hozzájárítani a biztonsági együttműködés alapjainak kiszélesítéséhez?

Chamberlain miniszterelnök így felelt: A Franciaország és Lengyelország között már érvényben levő megegyezés gyakorlatilag hasonló ahhoz, amelyet az angol és a lengyel kormányok most terveznek. Ami a második kérdést illeti, az angol kormány folytatni kívánja a más kormányokkal már megkezdett eszmecsereket és tanácskozásokat.

Wedgwood képviselő ezt kérdezte: Tisztázták-e azt a kérdést, hogy mi tekintendő a lengyel függetlenség fenyegetésének.

Chamberlain miniszterelnök azt válaszolta, hogy ez a kérdés további tanácskozások tárgya lesz.

Harry képviselő azt kérdezte, kezdődnek-e haladéktalanul vezérkari megbeszélések Lengyelországgal, résztvesz-e azokban Franciaország is és a megbeszélések alatt barátságos érintkezésben fog-e állni az angol kormány a szovjet-kormánnyal.

Chamberlain miniszterelnök így felelt: Ami a vezérkari megbeszéléseket illeti, nem adhatok ugyan kimerítő biztosítékokat, de mihelyt a végleges egyezmény létrejött vagy pedig az egyezmény kérdése a véglegesítés állapotába került, megfesszük az összes szükséges lépéseket, hogy az egyezménynek meglegyen a kívánt hatálya. Ami a szovjetre vonatkozó kérdést illeti, a külügyminiszter szoros érintkezésben áll a szovjet-nagykövettel.

A BIZTONSÁGOT NYUGATON IS SZAVATOLNI KELL

Varsóból jelentik az Avala: A félhivatalos Gazeta Polska Beck londoni megbeszéléseinek eredményével foglalkozva, azt írja, Lengyelország mindig azt az álláspontot támogatta, hogy a biztonságot Nyugat- és Kelet-Európában egy-

HALLÓ! Húsvét vasárnapján és hétfőjén délután 1/4 órakor a noviszádi KATOLIKUS OTTHON nagytermében harma dszor

FIGYELEM!

Ide gyere rózsám

operett 3 felvonásban, 4 képb. Irtá: Dénes Gyula. Zene: Kamjonkay István. Jegyek elővetelben kaphatók Ábrahám János könyvkereskedésében

aránt szavato'ni kell. Lengyelország rendkívül szívélyesen fogadta az angol közvéleményben beállott változást, mert ez még hatékonyabbá teszi Lengyelország biztonságának megerősítését. Lengyelországnak az a kívánsága, hogy felhasználja a biztonságának megerősítésére kínálkozó alkalmat, senkit sem lephet meg. Az angol-lengyel egyezmény nem változtatja meg a lengyel külpolitika irányát. Lengyelország kerüli az együttes biztonság szellemében létrejött egyezményeket, mert ez nyugtalanosságra vezet és továbbra is azt az álláspontot képviseli, hogy a nemzetközi kötelezettségeket kétoldalú megegyezésekkel kell szabályozni, amelyek mindkét fél jogait és kötelezettségeit pontosan megállapítják.

BECK DERÜSEN LÁTÓ NYILATKOZATA

Londonból jelenti az Avala: Beck külügyminiszter csütörtök este a sajtó képviselői előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A legkisebb kétség sem merülhet fel abban a tekintetben, hogy mindkét nemzet — saját érdekeinek megóvása mellett — egyaránt a béke fenntartását kívánja. Azon a nézetben voltunk, hogy jogunk van világos és nyílt hitvallást tenni összetartozásunk mellett. E nyilatkozat alapján én derüsenlátással ítélem meg az állandó s szilárd angol-lengyel együttműködés jövőjét.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy milyen hatással lesz az egyezmény a nemzetközi helyzetre, Beck így válaszolt:

— Lengyelország politikája nem alapszik ellenmondásokon. Ezt a politikát folytatva, továbbra is eddigi elveinket alkalmazzuk és hűek maradunk kötelezettségeinkhez, valamint ahhoz az elvhez, hogy ne vállaljunk olyan újabb kötelezettségeket, amelyek az eddigiekkel ellentétben állnak.

A lengyel külügyminiszter végül kijelentette, hogy a lengyel-szovjet viszonyt az 1932. évi szerződés szabályozza. Lengyelország a legszorosabban együttműködik Romániával és e problémák semmiféle rendezése nem képzelhető el másként, mint Varsó és Bukarest közvetlen megbeszélései útján.

A ROMÁN KÉRDÉS RENDEZÉSE

Párisból jelenti az Avala: A francia sajtó nagyon elégedetten ír az angol-lengyel egyezményről. A Figaro szerint a diplomácia csak akkor reális, ha katonai és gazdasági tényezőkre és pontos értesülésekre támaszkodik, egyébként meglepetések történhetnek. Az angol védkötelezettség bevezetésének és az amerikai semlegességi törvény megváltoztatásának tartós hatása lenne — írja a lap.

Az Oeuvre szerint a gyakorlatias gondolkodású angolok szerint igen sürgős az összes kérdések rendezése Romániával.

Merénylet az európai béke ellen

— írja a *Völkischer Beobachter*

Berlinből jelenti az Avala: A Völkischer Beobachter az angol-lengyel megegyezéssel kapcsolatban többek között ezeket írja:

— Beck külügyminiszter kijelentette, hogy hajlandó Angliával kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötni, amely csak egyik lánsczeme lesz azoknak a szerződéseknek, amelyekkel London a birodalmat be akarja keríteni. Lengyelország ilyen módon az európai béke elleni merénylet részesévé válik. Ha a lengyelek azt mondják, hogy ez az a veszedelmes politika volt az egyetlen kivezető út a német veszedelem elől, Németország erre azt feleli: kérdezzék meg kormányukat, hogy mit tud a Lengyelországgal szemben tanusított német politikáról. A lengyel politikusoknak erre azt kellene felelniök, hogy

Németország már hónapok óta békés uton, kétoldalú szerződésekkel és az 1934 évi lengyel-német egyezmény rendelkezéseinek megfelelően igyekszik rendezni azokat a kérdéseket, amelyek a két ország között negyedszázad óta nyitva vannak. A német birodalom semmi egyebet nem kíván, mint egy kis terület visszatérését, amelyen németek laknak és szabad utat

a német északkelet felé. Varsó ezekre az érthető javaslatokra két héttel ezelőtt a német határ mentén állomásozó lengyel csapatok

mozgósításával válaszolt. A lengyel mozgósítást valószínűen az angol titkos szolgálat hírei idézték elő. A birodalom nyugodtan néz szembe ezzel a kihívással és nem törődik vele, mert Németország katonai biztonságga sokkal erősebb, semhogy ezek az intézkedések pillanatnyilag is veszélyt jelenthetnének számára. Egyébként Németország nem hiszti, hogy Varsó számára kívánatosabb a desperádók nyugati politikája, mint a tartós német-lengyel megegyezés.

A cikk a továbbiakban hangoztatja, hogy az események fejlődése egyáltalán nem nyugtalanítja Németországot. Németország békéje katonai erején alapszik. Nyolevan millió német engedelmeskedik a Vezér parancsának. Nyugodtan várják az eseményeket, amelyeket az undok angol-bolsevista konyha kifőzhet.

ANGLIA ÁTALAKITJA KERESKEDELMI FLOTTÁJÁT

Londonból jelentik: Geoffrey Shakespeare, a tengerészeti minisztérium parlamenti titkára kijelentette, hogy Anglia 1939 végéig ezer kereskedelmi hajót szerel fel ágyukkal. A tengeraltjárók ellen használandó ágyuk már rendelkezésre állnak, a léghárító ágyuk és a megfelelő löszergyártása is folyamatban van.

San Remóból jelentik: Göring porosz miniszterelnök szombaton elhagyja San Remót és Tripoliszba utazik.

HALLÓ!

Roosevelt az Egyesült Államok elnöke levelet intézett Morgenthau pénzügyminiszterhez és közölte vele, hogy Szlovákia is azon államok közé tartozik, amelyek a felemelt vámrendelkezések alá esnek. Az Egyesült Államok Németország, a cseh-morva protektorátus és most Szlovákia ellen vezette be a felemelt vámilletékeket.

★

Farszki cseh ezredesről, a volt moszkvai cseh katonai attaséről azt a hírt terjesztette a külföldi sajtó, hogy belép a szovjet hadseregbe, Farszki ezredes ezt a hírt a következőképpen cáfolta meg: »Inkább követ török otthon, mintsem hogy a szovjet hadseregben tiszt legyek.«

★

Frederik dán trónörökös feleségével, Ingrid hercegnővel együtt Los Angelesbe érkezett, az Északamerikai Egyesült Államok területén végzett körutja során.

★

Svájcnak 1920-ban 3.8 millió lakosa volt, akik közül 402.000 (10.4%) volt a külföldi állampolgár. Az 1930 évi népszámlálás szerint Svájc lakóinak száma 4.1 millió volt, akik közül már csak 355.000 (8.7%) külföldit tartottak nyilván. A városok és kantonok jelentései alapján a külföldiek száma az 1940 évi népszámlálás alkalmával még kevesebb lesz.

★

Johnson amerikai hadügyi államtitkár egy nyilatkozatában kijelentette, hogy az összes amerikai gyárak ténylegesen mozgósítás állapotában vannak a külföldi államok nagy rendelései következtében. Az amerikai gyáripárnak az a feladata, hogy előállítsa mindazt, ami 400.000 katonának hat havi háboru alatt szükséges. Az egész hadiipar, hétezer gyár hat hónapra el van látva megrendeléssel.

★

Szlavek lengyel ezredes, Pilsudzki egyik legbensőbb munkatársát, aki agyonlőtte magát, a lengyel állam a maga halottjának tekinti és államköltségen temettette el. Szlavek ezredes öngyilkosságának okáról semmit sem tudni, mivel tette elkövetése előtt összes iratait elégette.

★

Shakespeare angol tengerészeti államtitkár kijelentette, hogy ezer kereskedelmi hajót alakítanak át még az idén úgy, hogy ágyukat lehessen rájuk szerelni.

★

Olaszország idej nagy hadgyakorlatait Felsőolaszországban fogja meg tartani még pedig augusztus 3-11 között. Előzőleg az egyes ezredek tartanak 4-5 hetes gyakorlatokat.

★

Firenzében április 29-én nyílik meg a nemzetközi zenekongresszus, amely május 3-án zárul. A kongresszus védnökségét a piemonti hercegnő vállalta. A kongresszuson a világ legismertebb zenészei vesznek részt.

★

A svájci szövetségi parlament tavaszi ülésének berekesztette és 327 millió frank hitelt szavazott meg a svájci nemzetvédelem és munkanélküliség elleni küzdelem céljaira.

Séta a beográdi utépitészeti és nemzetközi autókereskedelmi vásáron

Az élelmiszeripar és a drága, luxus-autó — Bata gázmaszkjai és gumiszőnyegei — A dinamikus német autók kereskedeleme — Traktortal forradalmasítják a mezőgazdasági ipart — A rendőrség rádiós autóbussai

— Saját munkatársunktól —

Beograd, április 6.

Az elmúlt év ősze óta, a beográdi Nemzetközi Vásár kiállítási területe érdekes változáson ment át. A külföldi államok pavilonjainak száma szaporodott. Románia pavilonja mögött épül fel Törökország betonba öntött kiállítási helyisége, míg az időközben lezajlott európai területváltozás következtében

a volt csehszlovák csarnokról lekerült a csehszlovák felírás és a cseh oroszlan,

a csarnok előtti hatalmas zászlóárbocon óriási horogkeresztes lobogót lenget a szél.

A most megnyitott Vásár ezuttal a jugoszláv utépitészeti, idegenforgalmi és a nemzetközi autók kereskedelmi propaganda szolgálatában áll.

Az 1. számú csarnokban hatalmas kötömbök, különböző utépitészeti anyagok, a különböző bányákban működő utépitészeti hivatalok érdekes diagrammái, jellegzetesebb hidak, viaduktok modelljei. A turisztikai gyűjtemény keretén belül, a jugoszláv hajóstársaságok legszebb hajóik modelljeit állították ki. A szusáki »Jadranszka Plovidba« egy teljes hajókabint mutat be. Sok a beográdi vonatkozású kiállítási tárgy, így

az 1892. évi sinen járó lovas-omnibusz modellje.

Mellette ott van a Beograd utait beszáguldó mai áramvonalas-vilányos 1939. miniatürje. Van itt egy körülbelül öt méter hosszúságú minta-utszakasz is. Kikockázva, kavicsolva, kilométerjelzőkkel és zöldelő füvel szegélyezve.

A 2. számú pavillonban az amerikai autópárt képviselő beográdi vállalatok állítottak ki. Elsősorban a Hudson, a Dodge és a Ford cégek. A Hudson és a Dodge kimondottan luxusautó és a kiállított darabok a fejlődése zenitjére ért amerikai autógyártás remekei. Majdnem valamennyi kocsin ott van a tábla: »Eladva«. Ki veszi az amerikai kocsikat, kérdezzük az autógyárakat képviselőktől? Az autók kereskedelemben nem kötelező a diszkréció és végeredményben úgy látszik, megnyugtató a külső is. Nem gondolnak arra, hogy adóhivatali ellenőr is lehetek!

A legszebb, szinte excentrikus külsejű Hudson-luxus kocsi egy bánati cukorgyár cégvezetője vásárolta meg,

míg a karcsu, elegáns vonalú Dodge-remeknek egy dubrovniki vendéglős a boldog tulajdonosa. Látjuk tehát, hogy az élelmiszeriparnak és a vendéglátásnak, hála jó étvágyunknak, változatlanul jól mehet. A Ford-kocsik 40.000-105.000 dinár között váltakoznak. Az olcsóbbakból több modellt vásároltak. Ennek a csarnokban egyik közelében van a borovói Bata-művek kiállítása is.

Gázmaszkoktól az autógummiig és a fürdőszobát borító gumiszőnyegig terjed a Bata-művek termelése.

A 3. számú csarnok, amely a kiállítás leghatalmasabb épülete, a német autópárt propagandájának helyisége. A bejárat felett hatalmas karton: »Motorisierung Deutschlands«, amelybe a legnagyobb birodalom autózemei vannak berajzolva. Valóban imponáló a fejlődés, amit a német autópárt az utóbbi tíz évben felmutathat. A nagy csarnokban kiállított többszáz autó és motorbicikli igazolja

a feltartóztatlanul dinamikus gazdasági lendületet, amellyel Németország Délkelet-európa előtt manifesztálni akar.

A fejedelmek pompázó eleganciájú Mayback-kocsijaitól az olcsó Nanomagig és a különböző típusú népkocsig minden autómárka itt van. Beültünk egy elegánsan kipárnázott negyvenszemélyes »Magirus« postautóbusszba, amely a lyublyanai postaigazgatóság részére készült és láttunk hatalmas mezőgazdasági traktorokat, a Diesel-cég világmárkáit, melyekről a beográdi vezérképviselő, Milos Sztratimirovics, az érdeklő gazdaközönséget állandóan a legrészletesebben informálja. Bizonyos, hogy az üzembe is helyezett és demonstrált

20 lóerős Diesel-traktor hatalmas cséplőgépet tud működtetésbe hozni

és ezzel a mezőgazdaság gépesítésébe olyan teljesítményt produkálhat, ami minden eddigi eredményt felülmúl. Teherautóban is vezet a német autópárt, így a »Hansa-Lloyd« és a brémai »Broyward« teherautógyárak modelljeiben, amelyekből több darabot vásároltak. A német autópárt kiállítási helyisége előtti téren.

a kölni Wolff-autógyár hatalmas tüzoltóautót mutatott be, amelyre automatikusan működő és harminckét méter hosszú tüzoltó létra van felszerelve.

A 2. sz. pavillonban több angol kocsi, így a British Motor elegáns karosszériájú, teljesen zajtalanul dolgozó motorral felszerelt autói és a német kiállítási helyiségtől még elkülönítve kiállító Skoda-autópark a legjelentősebb.

Ebben a pavillonban van a beográdi forgalmi rendőrség tanulságos kiállítása is. Legérdekesebb darabjai a balesetek és autószerencsétlenségek különböző táblázatai. Egyikből megtudjuk, hogy az autóbalesetek rekord-hónapja a november,

ez a ködös, csuszós hónap, míg a balesetet okozó kocsivezetők korstatisztikájában a harminckét évesek vezetnek. Ugyancsak a forgalmi rendőrség mutatja a beográdi

Uránia mozi

Ma, nagyszombaton
nincs előadás!

Husvét első és második napján
delelőtt 10:30 perckor

MATINE

Delután 3, 5, 7:15 és 9:15 órákor
bemutatjuk

Heinz Rühmann

az

5 millió örökös keres

című vígjátékban

Két óráig kacagás!

rendőrség részére beszerzett, úgynevezett

riadó-autóbusszokat,

melyek nagyobb készütségek számára, gyors intervenció esetén szaladnak ki a barátságól.

Az olasz pavillonban egy nyitott szürke, elegáns »Alfa-Romeo« az autópriadó. A legérdekesebb azonban egy Diesel-rendszerű »Fiat« teherkocsi, amely száz kilométeren csak harminc liter naftát használ és majdnem hater ezer kiló rakományt bír el. Láttuk a »Fiat« 110. sz. modelljét is, a »Kolonial«-t. Ez a kis, négyülékes személykocsi már az abessziniai, illetve az afrikai utviszonyok figyelembevételével készült s azokban az országokban, ahol az utak elhanyagoltak, ugylátszik, jó szolgálatot tesznek.

Az utépitészeti és autók kereskedelmi kiállítást állandóan sokan látogatják s a beográdi Nemzetközi Vásár tavaszi idényét igen sikeresen vezeti be.

Nyolcvanöt százalékos a kanizsai pótlódó

Takarékosság a vezérelve az új kanizsai városelnőknek

Kanizsa város képviselőtestülete közgyűlést tartott, amelyen Sumanec Zsivorád, Kanizsa új városelnőke programbeszédet mondott. Kijelentette, hogy minden törekvése oda irányul, hogy

a város közigazgatásában a legnagyobb takarékoságot hajtsák végre.

Minden intézkedését a képviselőtestülettel való teljes egyetértésben kívánja kiadni.

Közölte Sumanec Zsivorád azt is, hogy sürgősen meg akarja javíttatni a szegényház egészségügyi viszonyait. A közgyűlés a városelnők javaslatára elhatározta, hogy a báni hivatal által kiutalt 50.000 dináros segélyt a szegényotthon áthelyezésére fordítja. A képviselőtestület villanybizottságának előadója közölte, hogy a villanytársaságnak a várossal kötött szerződés értelmében

új villanytelepet kell építtetnie,

miután a régi telep már nem felel meg a mai kor követelményeinek. A közgyűlés ilyen értelmű határozatot hozott.

Vorgics Szlávko volt polgármester újabb pert indított a város ellen. A közgyűlés felhatalmazást adott az ügyésznek a per lefolytatására. A jövő évi pótlódót 85 százalékban állapították meg.

Betörés Noviszádon

A szakavatatlan betörő nem tudta kifosztani a gépzületet

Nagypéntekre virradó éjszaka ismeretlen tettes behatolt a noviszádi Pasicseva uccán lévő Horváth-féle »Express« kerékpár és egyéb gépkereskedésbe és elvitt mintegy kétezer dinár értékű árut.

A tettes először az udvarba mászott be, majd ott leütötte az üzlet udvari ajtajának lakatát és behatolt az üzletbe. Ott először pénzt keresett, de mivel

a kézipénztárban egy dinárt sem talált,

körülnézett, hogy mit vihetne el. Egy varrógépen akadt meg a szemé és elhatározta, hogy a gép felső részét leszereli és elviszi. Szerencsétlenségére egyáltalán nem értett ehhez és

két óra hosszat bajlódott, amíg végre az egy varrógépet el tudta választani a fa és vasvázától,

holott néhány csavar szakszertű eltávolításával tíz perc alatt is elvégezhette volna ugyanazt. Utána már nem volt ideje más értékes tárgyak felkutatásához és a varrógéppel, valamint még néhány kisebb használati tárggyal elment. A lopott áru értéke 2000 dinár.

A rendőrség megindította a nyomozást.

Meghalt Brandecker Ferenc, a kulai posztógyár tulajdonosa

Nagypéntekre virradó éjszaka egy órakor Noviszádon elhunyt Brandecker Ferenc kulai posztógyáros, a vojvodinai gyárosok egyesületének egyik köztitkárságában álló és kimagasló személyisége.

Brandecker Ferenc munkássága és szakértelme a háború vége felé érvényesült teljességében, amikor 1917-ben átvette a kulai posztógyárat. Ebből az akkor még jelentéktelen üzemből fejlesztett kiváló szakértelmével és lankadatlan munkásságával hatalmas arányú gyárüzemet, amely ebben a szakmában országsszerte ismert. 1922-ben a vállalat már oly nagyra nőtt, hogy egymaga nem vezethette és ezért a magáncéget átalakította betéti társasággá. Ennek vezetését sógoraira és legközelebbi rokonaira bízta, míg ő maga Noviszádon élt csendesen és visszavonultan.

Mint magánember általános szeretetnek, tiszteletnek örvendett és széleskörű társadalmi tevékenységét fejtett ki.

Halálát özvegye, született Huff Mária és kiterjedt rokonsága gyászolja. A beszentelési szertartást tegnap Noviszádon végezték nagy papi segédlettel és nagy részvét mellett. Holttestét Kulán, a családi gyásházban ravatalozták fel, ahonnan ma, április 8-ikán délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a családi sírba.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Kéthavi fogházra ítélték a rabló-támadással vádolt obrováci mezőőrt

Bebizonyult, hogy Vukojev Pája 500 dinárt ellopott az ittas fuvarostól

A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt folytatta Makszimovics Szevtiszláv büntetőbíró ötöstanácsa a rablással vádolt Vukojev Pája obrováci mezőőr és Kleer Péter bukini napszámos ügyét. Vukojevék, mint azt lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk, a múlt év november 17-én együtt indultak Obrováca Rapajics Vása fuvaros kocsiján és Rapajicsot tétleg bántalmazták, majd fegyverrel kényszerítették, hogy adja át a nála levő 500 dinárt. A szerdai tárgyaláson a vádlottak tagadtak, a károsult azonban erélyesen bizonygatta, hogy Vukojev igazán elvette tőle a pénzt, 500 dinárt. A tegnap délelőtti folytatásos tárgyaláson az újabb tanúk bizonyították, hogy Vukojev Rapajicsot nem rabolta, hanem

ellopta az ötszáz dinárt.

A bíróság Szvircevicus államügyész vádbeszéde és a védbeszéd elhangzása után Vukojevet tolvajlásért

kéthavi fogházra

ítélte. Kleert pedig bűncselekmény hiányában felmentette a vád és következményei alól. Mivel Vukojev és Kleer a múlt év november 6-án vizsgálati fogságban voltak, a bíróság Vukojev büntetését kitöltöttnek minősítette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. Az ítélet jogerős.

A noviszádi bűnügyi rendőrtörőnk bravúra

A beográdi rádió közlése alapján Petrovaradinban elfogott két tolvajt,

amik egy órával előbb Zemunban elloptak egy Limousine-autót

Rendkívül érdekes körülmények között fogott el két autótolvajt nagyserűtörőkön este Malencics Rodoljub a noviszádi rendőrigazgatóság bűnügyi osztályának főnöke. Malencics Rodoljub este 10.15 órakor a beográdi rádió híreit hallgatta. A rádió a hírek után még a következő közlést tette:

— Fél tíz tájban ismeretlen tettesek ellopták Kosztics Borivoj beográdi mérnök 1-2650 számú Limousine-márkájú személyautóját.

Aki tud róla, jelentse a rendőrségen. Malencics Rodoljub nyomban arra gondolt, hogy az autótolvajok Noviszád felé szökhetnek. Ezért telefonált a petrovaradinai kapunál posztoló rendőrnek, hogy figyelje az 1-2650 számú kocsit.

Negyed óra múlva már jelentették is a rendőrtörőnek, hogy a kérdéses kocsit két utassal együtt elfogták.

A gépkocsit és a két tolvajt beszél-

lítették a rendőrigazgatóságra. Az egyik tolvaj Szimics Miodrag beográdi munkanélküli mechanikus, a másik Petrovics Zsiván szintén beográdi mechanikus. Azonnal beismerték, hogy a kocsit az egyik zemuni vendéglő elől lopták. Elmondták, hogy már régóta munka nélkül ódöngtek Beograd és Zemun uccáin. Elhatározták, hogy elmennek az ország valamely távolabbi részére kalandot keresni. Erre a célra alkalmasnak látszott a szép új Limousine kocsi, amelyet Zemunban az uccán találtak. Óvatosan megnyomták az autó ajtajának kilincset és örömmel állapították meg, hogy nincs lezárva Erre

gondolkodás nélkül beültek és szélsebesen Noviszádra vágattak. Utközben az autó ajtaja kinyílt és egy utasmenti eszlophoz ütődött, úgyhogy erősen megrognálótott.

A két tolvajt az autóval együtt Beogradba szállították.

Az élet olyan szép és nekem meg kell halnom...

Gyertyát gyújtott és felakasztotta magát egy szerelmes beográdi fiatalember

A tavasz ébredésének rejtélyes és megrázó tragédiája játszódott le csütörtökre virradó éjszaka Beogradban.

Egy tizennyolcéves nyomdászfiú felakasztotta magát, mert tulságosan boldog szerelmes volt...

Kalauzovics Szevtiszláv 18 éves fiatalember a Planeta nyomdában dolgozott. A múlt évben beleszeretett Zsivkovic Mária fiatal leányba, aki szintén a nyomdában dolgozott. A leány viszonzta érzelmeit, szerelmüknek semmi sem állott útjában és a fiu határtalanul boldognak érezte magát.

Szorgalmasan dolgozott, amellyel sokat sportolt is. Beograd egyik legjobb ifjúsági futballjátékosa volt, sportkörökben nagy reményeket fűztek hozzá.

Barátainak az utóbbi hónapokban többször dicsékedett, hogy mennyire boldognak érzi magát és ezért senki sem fejtette, hogy hamarosan saját kezével vet életének végét.

Szerdán este a szokottnál később ment haza szülei lakására. Nem feledt mindjárt le, hanem kiült az ajtó elé és

hosszasan nézte a csillagokat. Amikor már szülei és testvérei elaludtak, gyertyát vett magához és kiment a fűszerbe. Ott bucsulevelet írt, amelyet szerelmesének címzett. A gyertyát meggyújtotta és az egyik gerendára felakasztotta magát.

Reggel anyja talált rá először, fia holtteste láttára eszméletlenül esett össze. A fiu bucsulevéiben a következőket írta:

»Szeretett Mária! Tudom, hogy szeretted engem. Ne busulj utánam, mert ez volt a te és az én első szerelmem. Szerelmünket sirba viszem, úgyhogy senki el nem választhat bennünket. Ha emlékezni akarsz rá, siromra tégy néha friss virágcsokrot. Légy boldog. Az élet olyan szép és nekem fiatalon kell meghalnom. Ez az én titkom.«

Tévedhetett-e a Teremtő?

Vajjon harmincket fogat adott volna az embernek, ha az kevesebbel ugyanugy boldogulna? Bizonytal nem! Rágó szervünk kifogastalan működése döntően befolyásolja közérzetünket. Minden egyes fogunkra szükségünk van. Soha ne feledkezzünk meg tehát arról sem, hogy fogainknak is szükségük van ránk! Szükségük van arra, hogy ápoljuk őket! Rendszeres ápolás Chlorodonttal, a megbízható fogkrémmel, késő öregségünkig egészséges fogakat biztosít számunkra. A Chlorodont kiváló minőségének köszönheti jó hírnevét. Belföldi gyártmány.

Németország egész kokszt termelését igénybeveszik a hadianyag gyárok

Külföldre nem szállítanak német kokszt

Beogradból jelentik: Az államasutak vezérigazgatósága árlejtést írt ki 860 vagon kokszt és szén beszerzésére. Az árlejtésen két német és két cseh ajánlattevő jelent meg. Feltűnést keltett, hogy a németek nem német, hanem belga koksztot ajánlottak azzal az indoklással, hogy

Németország egész kokszt termelését a hazai gyárok és hadiipar veszi át.

Az árlejtésen különben a legolcsóbb ajánlat is tíz százalékkal drágább volt a tavalyi árnál.

A németek nem kívánják a csehektől, hogy nemzeti szocialisták legyenek

Prágából jelentik: Csütörtök este tartotta meg Prágában első ülését a nemzeti szocialista német munkáspárt prágai szervezete Frank német államtitkár, védnök-helyettes részvételével. A pártszervezet a szudétánémet pártszervezetbe olvadt bele. Höss körzeti vezető kijelentette, hogy a németek nem kívánják meg a csehektől, hogy nemzeti szocialisták legyenek és nem követelnek mást tőlük, mint a német államrend elismerését. A csehek most tapasztalni fogják, hogy a protektorátusban az idegen nép iránti tisztelet magától értetődő dolog.

A hosszú élet

titka?

Erre a kérdésre felel a „FŐ AZ EGÉSZSÉG” című orvosi mű, amit husvéti számunkhoz INGYEN mellékelünk

A fogyasztási adóor Beograd külvárosában agyonlőtt egy egyetemi hallgatót, mert a csempészség miatt elfogott gyermekek védelmére kelt

A felháborodott tömeg meg akarta lincselni a gyilkost

Beograd Duboki Potok nevű külvárosában a lakosság jó része rendszeresen foglalkozik csempészséssel. Mivel a közelben van Beograd város határa, a fogyasztási adóőrök sokszor súlyos harcokat vívnak a csempészekkel.

Nagycsütörtökön reggel halálos tragédia lett a fogyasztási adóőrök és a csempészek között. Az egyik adóor

agyonlőtt egy egyetemi hallgatót, mert meg akarta védeni az ütlegektől a csempészségen tettenért gyermekeket.

Kurcsubics Boja fogyasztási adóor régóta a lakosság réme volt. Ha csempész került a kezébe, ki-méletlenül összeverte akár férfi, akár nő vagy gyermek volt az. Emiatt az egész lakosság gyűlölte.

Kurcsubics csütörtökön reggel két gyereket fogott el a mezőn, amint két üveg pálinkát akartak bevinni a városba. A két gyerektől elvette a pálinkát, majd

ütlegetni kezdte őket.

Az egyik gyerek elszaladt, mire Kurcsubics

revolverével utána lőtt,

de nem sebesítette meg. A másik gyereket tovább verte, úgyhogy a kisfiu torkaszakadtából jajgatott.

Ekkor odasietett Lukics Szevén 28 éves egyetemi hallgató, tartalékos főhadnagy. Rákiáltott az adóorra, hogy ne verje a gyereket. Kurcsubics erre még jobban feldühösödött, ismét előkapta a revolverét és

szó nélkül rálőtt az egyetemi hallgatóra.

Lukics Szevénnek a szívébe fúródott a golyó és

azonnali halált okozott.

Néhány perc múlva már hatalmas tömeg állta körül a szerencsétlen fiatal ember holttestét. A gyilkos elmenekült, mert a tömeg agyon akarta verni. A csendőrök hamarosan elfogták.

A megölt Lukics Szevén szegénysorsú volt és mint kőművesmunkás dolgozott az egyik beogradi építkezésnél.

Napszámomunkájából tartotta el magát, a szüleit és azonkívül tanulmányai költségeit is fedezte.

A meggyilkolt szülei iránt rendkívül nagy részvét nyilvánul meg.

Hogyan szabadult ki Franco tábornok két és fél évvel ezelőtt a vörösök rabságából?

A DIADALMAS NEMZETI FELKELÉS INDULÁSÁNAK KALANDOS REGÉNYE

Londonból jelentik: Franco tábornok, a spanyol nemzeti felkelés vezére, két és fél évvel ezelőtt a vörösök ellenállását, s most már az egész országban mindenütt diadalmasan leng a spanyol nemzeti lobogó. A hősiesség mozgalom 1936 július 18-án robbant ki és már az első pillanatban Franco tábornok ragadt a kezébe a vezérletet. De mint most kiderül abból a szenzációs visszaemlékezésből, amely a Daily Express hasábjain látott napvilágot,

kis híja volt, hogy a felkelés már az indulás pillanatában nem bukott el és Franco tábornok nem került vérszomjas ellenségei kezébe.

Olyan izgalmas és kalandos annak a néhány sorsdöntő napnak a története, mint egy fantasztikus kalandregény.

1936 július 11-én egy hárommotoros repülőgép indult el London mellől, a croydoni repülőtérrel. A repülőtér hivatalos személyiségei úgy tudták, hogy a repülőgép turistákat visz a Kanári-szigetekre. A turistacsoport vezetője Hugh Pollard őrnagy, angol fegyverszakértő volt, akiről még senki sem tudta, hogy benső barátság fűzi Franco tábornokhoz. Két csinos sussexi leány is részt vett a kiránduláson: Miss Diana Pollard, az őrnagy leánya és Miss Dorothy Watson. A csoport tagjai a követ-

kezők voltak: W. Bebb kapitány, Don Luis Bolin spanyol tiszt, továbbá a pilóta és a rádiós tiszt.

A leányok csak azért szerepeltek, hogy az utazás turistajellegét hangsúlyozzák. Valójában

Pollard őrnagy utazásának az volt a célja, hogy Franco tábornokot, aki a Kanári-szigeteken politikai száműzött volt, kiszabadítsa és Marokkóba vigye, ahol a nemzeti felkelésnek július 18-án kellett kitörnie.

Spanyol hazafiak azért nem vállalkozhattak erre a feladatra, mert Francot szigorúan őrizték és a kémek, akik hemzsegték körülötte, azonnal gyanút fogtak volna.

A repülőgép Bordeaux, Biarritz, Lissabon érintése után Casablancában szállt le, majd tovább folytatta útját és a gandoi repülőtérre, Las Palmas mellett landolt. Mindjárt utána az őrnagy két leánnyal felszállt egy teherszállító gőzösre és Teneriffába vitette magát, ahol már Franco várt rája.

Ebben az időben a Kanári-szigeteken is a legnagyobb zűrzavar uralkodott és mindenki biztosra vette, hogy a madridi kormányt hamarosan el fogja seperni a kommunista lázadás. A kormány azonban legjobban Francótól félt és ezért

száműzte a Kanári-szigetecsoport legnyugatibb szigetére, a Teneriffa szigetére,

A kommunisták még itt is üldöztek gyűlöletükkel és egy alkalommal merényletet is kíséreltek meg ellene.

Pollard őrnagy, amint a két leánnyal utban volt Teneriffa felé, folyt az utat törte a fejét, hogy milyen fortélyal lehetne Francót Teneriffából Las Palmasba vinni, ahol a gandoi repülőtérre már készen állt a repülőgép. A véletlen azonban segítségükre volt. Balmes tábornok, a Las Palmasban székelő katonai kormányzó kezében, fegyvertisztogatás közben, elsült a fegyver és a golyó a tábornokot megölte. Franco azonnal táviratilag engedélyt kért Madridtól, hogy barátja temetésére Las Palmasba utazhasson.

Madrid ezt az engedélyt minden gyanakodás nélkül meg is adta.

Franco az engedély birtokában Pollardékkal együtt most már akadály nélkül elutazhatott Las Palmasba és 17-én jelen is volt a tábornok temetésén. E közben Teneriffában Franco egy bizalmas titkos kódex-szel leadott táviratot kapott, amely közölte, hogy Marokkóban a felkelés már kirobant. Franco bizalmasan telefonon fel akarta hívni a tábornokot, de nem tudott vele összeköttetésbe lépni, mert Franco inkognitóban szállt meg a Hotel de Madridban. Teneriffából ekkor Franco bizalmas emberei sietve Las Palmasba utaztak és nagynehezen sikerült is megtalálniuk Francot, akivel közölték a fontos hírt. Franco éjszakai álmából verte föl Pollard őrnagyot. Még az éj folyamán kiosontak a szállodából és sikerült kijutniuk a kikötőbe, ahonnan egy halászbárka vitte el őket Gandóba. A repülőgép már várt rájuk.

Franco beugrott a gépbe, amely a következő pillanatban már bugva elindult.

Franco utközben levetette ruháját és a tengerbe dobta, s helyette burnuszt és turbánt vett föl. Amikor a gép Casablancában szállt, hogy benzint vegyen fel, már mint arab törzsfőnök szerepelt és sikerült a francia rendőrséget kijátszani. Másnap az »arab törzsfőnök« Tetuanban, Spanyol-Marokkóban szállt meg.

Franco tábornok szerencsésen kimenekült a vörösök kezéből és megnyílt előtte az út, nagyszerű, hősiesség tervének megvalósítása felé.

Gandhi béketerve. Gandhi a Newyorki Tems tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a nemzetközi válság legjobb megoldása és újabb háborúk kitörésének legmegbízhatóbb megelőzése az volna, ha Chamberlain általános és egyidejű leszerelést javasolna az összes hatalmaknak. »Olyan biztos, mint ahogy most itt ülök, hogy ez a lépés teljes leszerelésre bírja minden országot — mondotta a Mahatma. A levelező kételkedő kérdésére Gandhi kijelentette: »Még lehet, hogy ez esedékes volna, de megmentené a békét.« Midőn a levelező kérte Gandhit, fejtse ki részletesebben tervét, a Mahatma elhárító kézmozdulattal felelt: »Ennyi elég egy napra.«

HÍREK

DERÜLT, MELEG IDŐ

Jugoszláviában az északi és nyugati vidékeken részben felhős idő, a többi területeken derült idő volt. A hőmérséklet az egész országban emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyán 1 fok, a legmagasabb Kovilyacsán 27 fok volt.

Időjárás: Nagyrészt derült és meleg idő várható.

Szerencsétlenség a novibecsei cserépgyárban. A novibecsei Bohn-cserépgyárban súlyos szerencsétlenség történt. Szécsényi Pál 13 éves munkás kezefejét a cseréprés leszakította. Első segélyben dr. Sztokics közlegi orvos részesítette és utána a petrov. grádi báni kórházba szállították.

Topola képviselőtestületének közgyűlése. Topola község képviselőtestülete közgyűlést tartott, amelyen Jakovljevic Áron főjegyző bejelentette, hogy a báni hivatal az új költségvetési tervezetet visszaküldte azzal, hogy csökkentse. A báni hivatal törölte a katolikus hitközség részére adott 150.000 dinárt. A képviselőtestület úgy határozott, hogy kéri a báni hivatalt, engedélyezze ezt a tételt, mert alapjában véve a tétel kedvezményes kiegyezést jelent a katolikus hitközség és a község között folyt perben. Különben is ezt az összeget a katolikus hitközség az új templom építésére fordítja. A képviselőtestület pályázatot hirdet két rendőri állásra. Ezenkívül még több kisebb ügyet tárgyaltak.

Női tavaszi kabátok, a legújabb modellek, nagy választékban jutányos áron kaphatók Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Meghalt a »mütetek világbajnoka«. A cardiffi kórházban meghalt 44 éves korában a mütetek világbajnoka: Moulton Edgar. Még 1917-ben a francia harctéren szenvedett súlyos sebesülést; 1917—1919-ig huszonnégy mütetet végeztek rajta: 1931-ben sebé kiújult; élete nyolc utolsó évét állandóan kórházban töltötte és maga sem tudta már, hány mütetet végeztek rajta azóta. A halottkém vizsgálat megállapítása szerint háborús sebesülés következtében halt meg.

A noviszádi Beltéri Katolikus Kör ifjúsági szakosztályának vezetősége felkéri összes tagjait, hogy szombaton, f. hó 8-án délután 5.30 órakor a feltámadási körmeneten minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. Gyülekezés a Kör kistermében.

HORGOSI HÍREK. Horgos község képviselőtestületének legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy a község testnevelésügyi osztályát megszüntetik és a testnevelési ügyeket az elemi iskolai igazgatóra bízák — Rákics Dusan horgosi főjegyzőt a belügyminiszter Sztárilicre helyezte át. — A vasútállomással szemben lévő Drach féle vendéglő udvarába éjszaka ismeretlen tettesek hatoltak be, de semmi olyant nem találtak, amit elvihettek volna.

Szemtelen fekete majmok árasztottak el egy hindu várost. Poona indiai várost feketepofájú apró majmok hordája árasztotta el a közeli őserdőkből. A rendkívül fürge állatok még a lakásokba is behatolnak és a terített asztalokról is elragadják az ételt, üldözöik elől a háztetőkre menekülnek, ahonnan kő- és téglazáport zudítanak a járókelőkre. A rendőrség hajtóvadászatot rendez a majmok ellen.

Noviknezseváci hírek. Április 20-án vonulnak be a noviknezseváci újoncok. A noviknezseváci községi előjáróság katonai ügyosztálya felhívást bocsájtott ki, amelyben felszólítja mindazokat a katonaköteleseket, akik még nem szolgálták le katonai kötelességüket, hogy a legrövidebb időn belül jelentkezzenek a katonai ügyosztályon. Ugyancsak felszólította mindazon katonakötelesek szüleit vagy legközelebbi hozzátartozóit, akik vidéken tartózkodnak, hogy fiuk, illetve hozzátartozóik tartózkodási helyét és pontos címét jelentsék be. — Watz Oszkár noviknezseváci plébános szentszéki tanácsos súlyosan megbetegedett és így a husvéti istentiszteleteken, valamint a nagyszombati körmeneten egyik szótárkanizsai káplán helyettesíti.

Bácspetrovszelei hírek. A római katolikus templomban a felújítási ünnepségek délután 6 órakor kezdődnek. — A mérték-hitelesítő május 8-tól május 16-ig tartózkodnak a községben, ez alatt az idő alatt mindenki vigye be mértékeit a község házára, mert a terminus után kénytelenek lesznek a központba beszállíttatni, ami igen költséges. — Husvét vasárnapján az Ipartestületben az Olvasókör műkedvelői előadják az »Egy kis senki« című 3 felvonásos vígjátékot. Az előadást Horváth Imre és Szabó Mihály rendezik. Husvét másnapján a Legényegyletben előadják a legényegylet műkedvelői a »Huszár kisasszony« című 3 felvonásos operettet. A darabot Tözsér Nándor rendezik.

Az angol király órájának viszontagságai

Most, hogy az angol királyi pár kanadai és amerikai utjának részletes programját kidolgozták, tünt ki, hogy a negyvenhatnapos út során a királyi párnak tizenhatszor kell óráját előre vagy hátra igazítani. Azokban az országrészekben ugyanis, amelyekben a hosszú út során áthaladnak, a földrajzi fekvésnek megfelelően más és más az időszámítás.

Maga Kanada öt zónára oszlik és az atlantitengeri, keleti, közép-, hegyvidéki és csendestengeri zónában más és más időben kel fel a nap. Az Atlanti-tengeren áthaladva, négy órával kelet az óramutatót visszaigazítani, mert Quebecben ennyivel korábban van napfelkelte, kelet és közép Kanada között egy óra a különbség. Ugyanennyi eltérés van utjuk következő két állomása, Winnipeg és Regina között. Hasonló az eltérés Bannf és Vancouver között, viszont Vancouver és Quebec időszámítása már három órányira tér el egymástól, ami viszont a londoni időszámítással összehasonlítva, 8 óra eltérésnek felel meg. Május 23-a lesz a királyi pár leghosszabb napja, mivel a kanadai keleti zónából a közép zónába való áttéréseik délutánra esik. Így Winnipeg és Regina, Bannf és Vancouver között egy-egy órával tovább pihenhetnek majd.

Hazatérőben viszont egy órával megrövidül az éjszakai pihenőjük három napon át, mielőtt áthaloznának az Egyesült Államokba. Ezeket az apró kellemetlenségeket természetesen sehogyszem lehetett kiküszöbölni a programból. Ebbe bele kell már törődnie annak, akinek birodalmában sohse nyugszik le a nap...

Feketicsi hírek. Romániából hazaérkezett református teológusokat husvéti szolgálatra Ágoston Sándor református püspök a következőképpen osztotta be: Buda Józsefet Debelyácsára, Achs Károlyt Noviszádra, Kocsis Antalt Pancsevóra, Hódossy Imrét Novi Itebejre. A husvét ünnepükben a teológusok ünnepi követéket, leghátulról szolgálnak a megjelölt gyülekezetekben. — Feketicsen nagy részvétellel temették el Bordás Istvánné Nemes Judit asszonyt, aki hosszas szenvedés után életének 63. évében hunyt el.

ÚJ KÉPEK A REGGELI UJSÁG FÉNYKÉPKIRAKATÁBAN. VI. György

angol király a manchesteri bombavető repülőgyárban. — Washington mellett lezuhant egy sztratoszfóra-repülőgép. — A berlini nemzetközi rendőrtisztvi vívőverseny. — A kínából hazatért japán katonák nyakukba akasztott ládában hozzák hős halálát halt bajtársaik hamvait. — Gházi, Irák királya autószerencsétlenség következtében meghalt. — Tréfás képek.

— Az »Ide gyere rózsám« husvét vasárnapjára és hétfőjére előadására jegyek elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében kaphatók.

Használd ki az alkalmat! Olcsó árak, amilyenek eddig soha! **Hihetetlen olcsó husvét** „LAFAJET” Kr. Petra II. 2. árúháza! Mielőtt bárhol vásárol, tekintsd meg kirakatunkat és olcsó árainkat! Telefon: 26-43

A sztáramoravical iskola-könyha befejezte áldásos működését. A jótékony intézmény élén Facsar Sándorné tanítónő állott, de segítségére voltak az összes moravical tanítónők. Az ingyenesen átlag naponta 140–160 gyermek vett részt s összesen 5776 ebédet osztottak ki. Elfogyott 826 kiló kenyér, 610 kg. hus, nagy mennyiségű burgonya, bab és egyéb termény. Az iskolakönyha vezetősége a szegény iskolás gyermekek nevében ezután is háas köszönetet mond a jószívű adakozóknak, kiknek áldozatkészsége tette lehetővé a nemes intézmény működését. A lakosság közül különösen az alantiek járultak hozzá nagyobb arányú adakozásukkal az iskolakönyha működéséhez: Fernbach János, Pila-szánovich József, Fernbach József, Lebach Gyula, Római Katolikus Egyházközség, Novoth József, Cindela Simon, Varjas Sándor, Izraelita Hitközség, Polgári Kaszinó, Református egyházközség, Református nőegylet, Heiler Jakab, Basch Miksa, Ungár Imre, özv. Ungár Béláné, Cs. Szabó Lajos, Cs. Szabó József, Gyarmati Sándor, Zádori András, özv. Sófia Bálintné, Bézi Sándor, Kiss Gábor, Sebők Lajos, Modresin Iván, Pásztor Mihály, özv. Király Jánosné, Sólya Mihályné, Schreier Imre, Köth Lajos, Butor Lajos, Schreier Sándor, Boldog Sándor, özv. Nagy Bálintné, Juhász János, özv. Szigeti Lajosné, özv. Kovács Jánosné, Kovács András, Farkas Béla, Gujás Lajos, Gujás Sándor és még igen sokan.

Tüz bajsán. Petkov Antal bajsai földműves kislia játék közben felgyújtotta az ólat. A tüzet az összesereglett szomszédok gyorsan eloltották.

Szentai hírek. Szentán 71 éves korában elhunyt Habram Istvánné. Az elhunytban dr. Habram Nándor ügyvéd, Habram Katica tanítónő és dr. Habram János orvos édesanyjukat gyászolják. — Báló Imre hentes és mészáros bejelentette a rendőrségen, hogy üzletéből ismeretlen tettesek elloptak három sonkát, öt szál kobászt és három oldal szalonnát. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a betörést cigányok követték el s ez irányban folytatják a nyomozást. — A városi főkertész állásra eddig Balog Gyula és Ba'og János szentai kertészek pályáztak. — A város öt kiselejteztet tenyészbikát ad el április 14-én reggel 9 órakor. — A rendőrkapitány s szigorú rendeletet adott ki, melyben felhívta a lakosságot, hogy mindenben tartsa be a közlekedési rendszabályokat, mert ellenkező esetben súlyos büntetéssel sújtják. — A rendőrség pénz-büntetéssel sújtja mindazokat, akik az aszfalton kerékpároznak. — Bozsó Sándor 11 éves iskolásfiú eltűnt szüleinek lakásáról. — A Radnicski Sport Klub április 17-én este 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Kecskés-féle vendéglőben.

Evangélikus istentisztelet Szrbobrában. Róth Adalbert sztrábrázi evangélikus lelkész husvét másnapján délelőtt fél tíz órai kezdettel istentiszteletet tart a szrbobráni közös protestáns imaházban.

A FŐZÉS, MINT TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET. Sir Francis Fremantle angol konzervatív képviselő az alsóház közegyézségügyi vitájában sajnálkozását fejezte ki, hogy az angolok nem értenek a főzés művészetéhez. Példát kellene venniük a franciákról. Az angol háztartási iskolákban a főzést olyanformán tanítják, mint a vegytant. Pedig a jó szakácsnak művésznek kell lennie. Ha ebből, meg abból ennyit meg annyit összekeverünk, az éppugy nem lesz jó étel, mint ahogy a jó festményhez nem elég egy bizonyos festékmennyiség felkenése a vászonra.

Az első magyar akit XII. Pius pápa kitüntetett. Szombathelyen a MÁV. műhely kulturházában meleg hangulatú ünnepséget tartottak és ennek keretében dr. Szendy László esperes-plébános átadta a XII. Pius pápa által adományozott lateráni kereszt-kitüntetést Tege János szombathelyi MÁV irodatisztnak. A kitüntetés előzménye az, hogy a múlt évben, amikor a Szent Jobbot vivő Aranyvonat megérkezett Szombathelyre, mozsárlövésekkel fogadták az érkező erekljét. Az egyik mozsár robbanásánál Tege János súlyosan megsérült, a felrobbant lövedék elvitte jobb kezefejét. Tege János példás békétűréssel viselte el a szenvedést. Grösz József püspök, szombathelyi apostoli kormányzó legutóbbi római beszámolóját alkalmával ismertette az esetet XII. Pius pápa előtt. A szombathelyi ünnepségen felolvasták Grösz József püspök levelét, amelyben a püspök hangsúlyozza, hogy az új pápának ez az első kitüntetése, amelyet magyar embernek juttatott.

Tánciskola! NEMES
Hotel Szoboda
Husvét hétfőjén
Vendéget
Kifűnő zene Be'épő 5 din.

BOCSÁRI HIREK. Linyacski Gyorgye és Muntján Pávle bocsári legények egy lány miatt összeszólalkoztak, majd verekedni kezdtek. A verekedés hevében Muntján súlyos sérüléseket ejtett Linyacskin, a rendőrség megindította az eljárást. — A bocsári műkedvelők husvét első napján répszínmű előadást rendeznek, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. — Az Önkéntes Tűzoltó Testület műkedvelői nagyszerű kabaré estet rendeztek a Fricko vendéglőben a tesület felszerelése javára. — A masztori futball klub husvétkor Bocsáron vendégszerepel.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorura egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztersztva szoc. pol. I Nar. Zdr. S. br. 85 od 154 25 V.

Takarékba került az angol trónörökös nő zsebpénze. Az angol postatakarékpénztár 600.000 új betevőjének lajstromában szerepelnek az uralkodópár két leánykájának: Erzsébet trónörökösnek és Margit királyi hercegnőnek nevei. Erzsébet királyné mindkét leánykája számára nemrég postatakarékpénztári betétszámlát nyitattott, amelyre a két kis hercegnő szerény zsebpénzük megtakarított filléreit teszi félre az angol kispolgári családok gyermekeinek példájára.

KANIZSAI HIREK. Rekeczky József tekintélyes cipésmester 65 éves korában meghalt. Nagy részvét mellett temették. — A legutóbbi hetivásár árai: Duza 156, rozs 142, árpa 162, tengeri 98, sertés 7, borjú 7, tojás 60 para, hizottliba és kacsa 8 dinár. — Az Urikeszinó husvét másnapján elítbátat rendez.

Uj szivattyutelepet létesít a bogejevői ármentesítőtársulat. A Bogejevő-Vajszka-zsirai ármentesítő társulat választmányá ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy új teljesen modern, nagyteljesítményű szivattyutelepet építtetnek. Az igazgatóság bejelentette, hogy a társulat adósságát 25 százalékkal leszállították, amit a választmány meglelégedéssel vett tudomásul.

Meghalt Borsalino, a világhírű kalapgyáros. Borsalino szenátor, az egész világon ismert kalapgyár tulajdonosa, 70 éves korában meghalt. Életében több mint hatvanmillió lírát áldozott különböző jótékony célokra.

Boldog sziget az Atlanti-óceánon. Az Atlanti-óceán déli részén — messze távol a hajózási utaktól — fekszik az angol fennhatóság alá tartozó Tristan da Cunha szigete, ahol általában évenként csak egyszer köt ki hajó. Nemrégiben egy angol gözös kereste fel a szigetet, hogy élelmiszereket vigyen a szigetlakók számára. A szigeten lakók nagy meglepetéssel értesültek a gözös hozta újságokból a szeptemberi világválságról és a müncheni határozatról. Telepükön ugyanis nincs egyetlen rádió-vevőkészülék sem és a nagyvilág eseményeiről mindig csak több hónapos késedelemmel vehetnek tudomást.

— Pénz a gitárban. Müller Johann mozigépész és Scholl Karlo zenész, novivrbászi lakosok, április 4-én 11 órakor még három férfi társaságában Obrováca érkeztek és Fien Jozef vendéglőjében mulatni kezdtek. Müller és Scholl egyszerre eltűntek a vendéglőből, nem sokkal később pedig a vendéglős felesége gyanus részt hallott a hálószobában. Hirtelen felgyújtotta a villanyt és két idegent látott, akik éppen a szekrényt fosztották ki. Fienné kiáltozni kezdett, mire a tolvajok elmenekültek. Azonnal értesítették a csendőrséget, amely járőrt küldött a menet után, akiket a falu határában sikerült is elfogni. Scholl gitárjában a csendőrök több ezer dinárt találtak, ennek alapján letartóztatták őket. Kihallgatásuk alkalmával mindketten beismerték, hogy ők fosztották ki a vendéglős szekrényét és a pénzt a gitárba rejtették. A csendőrség a tolvajokat tegnap Noviszádra kísérte és átadta Papricsics vizsgálóbíróknak, aki rövidesen megkezdi kihallgatásukat.

«(III)»»»

A »Koldusbohóc« Noviknezsevácon. A Keresztes Egylet rendezésében húsvét első és másnapján bemutatásra kerül Spang J. helyi szerző »Koldusbohóc« című operettje. Az előadás keretében közreműködnek: Bánszki Ferenc, Ágoston Margitka, Kókai Matildka, Bene Mancika, Csanádi Pál, Barsi Gábor, Tószegi István, Ágoston Mária, Orosz János, Fekete Pannika, Tóth Lajos, Lackó Lajos, Kulcsár János, Ármány József, Fekete Bözsike, Lihtental Mancika, Hegedüs Magdika, Vince Margitka, Ujvári Gizike, Hegedüs Irmuska, Spang Juliska és Lackó Annuska. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Noviknezsevácon, amit az is bizonyít, hogy a jegyek legnagyobb része már elővételben elkel.

Szrbobrán húsvétja. A szrbobráni Polgári Magyar Olvasókör rendezésében húsvét vasárnapján szinre kerül Erdélyi Mihály »Zsindeleyezik a kaszárnya tetejét« című kitűnő 3 felvonásos operettje. Az előadás az Ipartestület nagytermében lesz este 8 órai kezdettel. A jelekből ítélve az előadás úgy anyagi, mint erkölcsi szempontból kitűnően sikerül majd, mivel a szereposztás a legjobb és a jegyek már mind elkelték. — A szrbobráni cserkészek húsvét másnapján ugyancsak az Ipartestület nagytermében rendezik meg húsvéti mulatságukat. Az előadás keretében egyfelvonásosok szerepelnek, a műsor után tánc lesz.

Táncmulatság a noviszádi külső Katolikus Olvasókörben. A noviszádi külső Katolikus Olvasókör húsvét vasárnapján este otthonában táncmulatságot rendez, amelyen kitűnő zenekar működik közre.

«*»»»

A LEGUJABB DIVAT SZERINT FÉRJ ÉS FELESÉG AZONOS SZÍNŰ RUIHÁT VISELNEK

A házastársak ábrázolásában E divat nem lesz találó, se hü. Húsz házastársak közt egyszín-ruhában Sok olyan akad, aki kétszínű

FANYAR TÓBIAS

SZÍNHÁZ-FILM

Harmadszor, negyedszer Ide gyere rózsám

vasárnap és hétfőn a noviszádi új Katolikus Otthonban

A noviszádi műkedvelés történetében ritkán fordult elő, hogy valamely előadásra a báni székváros legjobb magyar műkedvelői közül válogassák ki a szereplőket. Ritka az ilyen esemény azért, mert több körülmény összetételének szükséges hozzá. Rendkívüli körülmény, rendkívüli darab alkalmas csak arra, hogy a műkedvelők legjobbjait vetélkedéstől, hiúságtól mentesen egy színpadra tömörítse.

Az Ide gyere rózsám előadásával kapcsolatosan teljesültek ezek a feltételek. A darab elsőrendű, az új Katolikus Otthon színpada a legszigorúbb feltételeknek is megfelelő, a rendező pedig Diener Gyula. Nem csoda, hogy az operett első és második előadása nem csak zsufolt házat vonzott, de

olyan sikert eredményezett, amely az Ide gyere rózsám rekordszámú előadásorozatát ígérte.

Ez a jogos reménykedés azonban — sajnos — aligha valósulhat meg. A helyzet ugyanis az, hogy április közepe táján katonai szolgálatra vonulnak be az újoncok, s velük az Ide gyere rózsám két szereplője is. Minthogy a két szereplő pótlása könnyen nem igen lehetséges, valószínű, hogy a vasárnapi és hétfői előadás után aligha lehet számítani az Ide gyere rózsám operett további előadására. Vasárnap és hétfőn természetesen az eredeti szereposztásban adják elő az operettet. Az előadás mindkét nap délután 3 óra 30 perckor kezdődik, tehát öregek és fiatalok is megtekinthetik különbség nélkül.

Tánc lesz a Daloskörben az »Iglói diákok« húsvét vasárnapi előadása után

A Daloskör műkedvelői tegnap este tartották főpróbát az »Iglói diákok« című bájos operettből. A bemutató előadás sikerének hatása alatt álló szereplők a második előadáson még a bemutatón is tultesznek, legalább erre lehet következtetni a tegnap megtartott főpróba alapján. Elethűen elevenítették meg a kedélyes, szerelmes diákokat, épen úgy, mint Igló városának többi karakterisztikus alakját, ahogyan azokat Farkas Imre a legjobb magyar operettek szerzője megálmodta és megírta.

Nem akarjuk most ismét külön méltatni a szereplőket, de nem mulaszthatjuk el meg nem dicsérni Teleki Lajosné bájos alakítását Tirsák Évike szerepében, amint-hogy nem szabad elhallgatnunk a többieket sem Kovács Istvánt, aki Petki János polgármestert alakítja, Szkiácsák Károlyt, aki a polgármester Pali fiát kelti életre, továbbá Klein Istvánt, aki Tirsák

tanár ur élethű megszemélyesítője, Zsigmond Bélát, aki nagyszerűen alakítja az igazgatót, a többi tanárokat Vékás Ferencet, Weisz Jenőt és Győri Bélát, no meg a pompás hangú Garai Jánost Holéczy Pista szerepében, valamint a többi diákokat: Kreszta Istvánt és Oláh Jánost. Pompásan adja Simák pedellust Ricza József, Gerich Endre pedig Odrobina Jano szerepével kacagattja meg a nézőket. Tatics József csapolegénye is nagyon jó. A pompás előadást nagyszerűen egészítik ki a diáklányok: Peikert Maca, Beck Aranka, Peikert Nusi, Pataki Ilonka, Pataki Mancika, Belozsánzi Jozefin, Herdi Mancika, Herdi Irén, Kraljevački Ria és Spies Anny, és a diákok: Ertl László, Erdős János, Szitás József, Kovács László, Kinder Béla, Peikert Feri, Szelák Miklós és Varga Béla. A rendezést ismét Gerich Endre látta el, ami egymagában véve iz biztos sikert jelent.

A noviszádi Uránia húsvéti műsora:

5 millió örököszt keres

Főszereplők Heinz Rühmann, Leni Marenbach, Vera von Langen és Oscar Sima

A noviszádi Uránia mozi szép ajándékkal kedveskedik közönségének: a szezon legjobb vigjátékát tűzte műsorára, hogy a legszébbel ajándékozza meg látogatóit, két órás kacagással. A darab egy fiatalemberről szól, aki mindent tud: erőművész, szépen énekel, táncol, füttyöl, tud játszani a női szívekkel is — és mégis lépten-nyomon üldözi a balszerencse. Minden bonyodalomnak egy bogaras amerikai nagybácsi elhunyt az oka. A jó öreg milliómos ugyanis 5.000.000 dollárt hagy végrendeletében Pitt urra (Rühmann), de azzal a feltétellel, hogy Pitt urnak boldog házassá-

got kell kötnie. Ellenkező esetben az 5 milliót Pitt ur unokatestvére örökli.

Nem lett volna semmi baj, mert az örökösjelelt boldog házasságot kötött, de Pitt unokatestvére a megszólalásig hasonlított rá és egy éjjel az elszöktetett Pitt helyett ő tért meg Pitt lakására. Az igazi bonyodalom még csak most kezdődnek és szemlélésük bizonyára nagy derűt vált majd ki a mozi látogatókban, akik a nagy érdekfődésre való tekintettel előre biztosítják jegyüket az Uránia jegypénztárában, telefon 33-30.

Csuzdákat, forgókerekeket, tutajokat építenek a palicsi szabadfürdőben

Négyszázezer dinárt költenek az ideen javításokra és beruházásokra

Az idei szezonban új rendszer kezdődik Palics fürdőben. Jurics Márkó városelnök és Gyurics Szevén, Palics újonnan kinevezett fürdőigazgatója szakított a város eddigi palicsi gazdálkodásával, belátva, hogy a fürdőhely minden javítás és beruházás nélkül állandó kihasználása a legrosszabb üzletpolitika és csak Palics fokozatos visszafelépítéséhez vezet. Jurics Márkó városelnök intenciói szerint állították össze ebben az évben az új palicsi költségvetést, amely a város nehézz pénzügyi helyzete miatt még mindig nem gondoskodhatik a fürdőhely szükségleteiről, de az előző évek jelentéktelen költségeivel szemben

négyszázezer dinárt szánt beruházásokra és javításokra.

Az új rendszer jelei máris mutatkoznak, amennyiben Jurics Szevén fürdőigazgató intézkedésére serény munka indult meg a palicsi fürdőházakban és a parkban. A városi főmérnöki hivatal átvizsgálta a fürdőházakat és megállapította, hogy azok alapos renoválásra szorulnak. A strandon a víziépítmények alapozása a sokéves használatban javítások nélkül teljesen elkorhadt, úgyhogy közveszélyes lenne a használata. Hasonló a helyzet a gyönyörű építményű nőifürdőben is, amelynek gerendázata már mélyen a vízbe süllyedt, pilléreit tönkretette az idő, úgyhogy

az épületet az összeomlás veszélye fenyegeti.

Gyurics Szevén fürdőigazgató utasítására legelőször is ezeknek az építményeknek a renoválását kezdték meg, de nem úgy, mint az előző években, hanem alapos munkával, hogy az építmények javítására a következő években ne kelljen újra költeni. A strandon a víziépítmények egész alapszerkezetét kicserélik, a nőifürdőben a főépületet és az egyik egész kabinsort átépítik. Az ideiglenes gondoskodnak már a fürdőzők szórakoztatásáról is, úgy a strandon, mint a nőifürdőben csuzdákat, forgókerekeket és tutajokat építenek. Tutajokat helyeznek el a fürdőházakon kívül a tavon is, a két fürdő között, hogy azokon az úszók megpihenhessenek.

Tíz új esonakot vásárolnak, a régiéket pedig alaposan kijavítják.

Gyurics Szevén fürdőigazgató gondos figyelmre a park renobehozására is kiterjed. Elsősorban is új fákat telepítenek, amit eddig elmulasztottak, megtisztítják az erdőt, új parkrészeket létesítenek, elsősorban a nemzetközi út mentén, hogy kellemes benyomást keltsenek a Palicson átutazó idegenek. A palicsi Sportklub támogatásával sporteseményekről gondoskodnak, megszüntetik a dinárok szedését a park ülőhelyeiért, ezzel szemben viszont a fürdőközönség szórakoztatására

rendszeresítik a ténzenét a zene-pavillonban.

Gyurics mérnök sok megértéssel és hozzáértéssel ismerte fel a fürdőhely tulajdonképpeni rendeltetését, a Duna-bánság üdülésre szoruló lakosága szempontjából, ezért oda fog hatni, hogy

a palicsi szállodák és vendéglők árai olcsók legyenek.

A város és a fürdőigazgatóság áldozatkészségét bizonyára a fürdőközönség is megértéssel fogadja majd, anél is inkább, mert Palics parkja olyan hatalmas, a vize olyan kellemes és gyógyhatású, hogy érdemes a megbecsülésre nemcsak a fürdőzők, hanem a város részéről is.

FONTOS ORVOSI TANÁCSOK

betegek és egészségesek számára

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása (59)

FŐZELÉKEK

Burgonya püré 2 személyre

50 dkg rózsaburgonyát teljesen megtisztítunk, vigyázva, hogy fekete szemek ne maradjanak rajta és akkor kevés sóval hideg vízben puhára főzzük. Ha megfőtt, a vízből kivéve, szőrszítán áttörjük, 10 dkg vajjal teljesen elkeverjük és ha a vajjal teljesen egyformán elkeveredett, akkor fél liter tejet is adunk hozzá.

Karotta püré 2 személyre

30 dkg karottát megtisztítunk, vajban megpárolunk, finomra vágott zöldséggel és liszttel behintjük, tejjel felengedjük, azután szítán áttörjük és sóval, cukorral ízesítve tálaljuk.

Zöldborsó püré 2 személyre

25 dkg zöldborsót megfőzünk, 5 dkg világos vajjal rántással berántjuk, tejjel felengedjük, majd hagyjuk, hogy jól kihűljön. Szőrszítán áttörve, porcukorral, sóval ízesítve tálaljuk.

Zöldborsó sauté 2 személyre

20 dkg szemes zöldborsót gyenge sós vízben puhára főzzük, a levét leszűrjük, 4 dkg vajban csöpnyi porcukrot világosra pirítunk, finomra vágott zöldséggel felengedjük, majd megfőzünk, a zöldséggel együtt megpároljuk, hogy a borsó puha legyen. Tálaláskor sóval, cukorral ízesítjük.

Karotta vajban 2 személyre

25 dkg szép apró karottát jól megmosunk és gyenge sós vízben puhára főzzük. Ha megfőtt, hideg vízbe tesszük és szépen letisztítjuk. 3 dkg vaj-

ban 1 dkg cukrot megpirítunk, kevés zöldségselymet is adunk hozzá és a karottát beleöntve, csöp viz hozzáadásával puhára pároljuk.

Tejszínes paraj 2 személyre

20 dkg szép tisztított parajt sós, szóda-bikarbónás vízben lefőzünk, majd hideg vízbe téve lehűtjük. Aztán a vizet jól kipréseljük belőle. Ezután szőrszítán áttörjük; 0,03 kg világos, vajjal rántást csinálunk, melyet aranyárgára megpirítunk, majd beletesszük az áttört parajt. Huslevessel és tejjel felengedjük, lassan és nagyon jól kiforrajt hagyjuk, sóval és tejszínnel ízesítve forrón tálaljuk.

Karfio a la Creme 2 személyre

50 dkg szép karfiolt gerezderekre feldelve megtisztítunk, sós vízben megfőzzük és 4 dkg vajjal világos rántást csinálva, tejjel csontlevesrel felengedjük, majd nagyon jól kifőzzük. A kifőtt, szűrőn megsűrítjük. 1 dl tejszínbe 1 tojássárgáját téve, összekverjük citromlével sóval kellően megszesítjük, majd a karfiolt a levesből kivéve, bele rakjuk a krémmártásba és forrón tálaljuk.

TESZTÁK, ÉDESSÉGEK

Omlotte-felfújt 2 személyre

4 tojássárgájából 4 deka porcukornak négyeszerre való hozzáadásával kemény habot verünk, majd 4 dkg barackizt keverünk hozzá. A masszát nyomószámba tesszük és kupalakura nyomjuk tűzálló edényben elhelyezett piskótszeletre. Porcukorral behintjük és forró sütőben pirosra sütjük. (Folytatása vasárnapi számunkban)

Hogyan fogjuk, hogyan hízzunk? (37)

A férfi nemiszerveknek fejlődésben való visszamaradása vagy a még különben működő nemi szerveknek vagy azok bizonyos részeinek elvesztése vagy más eredetű működéscsökkenése, bizonyos típusú elhízáshoz vezet, amely elhízási típus kifejlődésével a férfi elveszti férfias jellemvonásait és feminin típusúvá válik.

Az elhízás külső jeleinek megítélésében, ezek szerint, ezen momentumokra is figyelemmel kell lennünk; a kimondottan kóros elhízási formákat el kell különböztetni tudnunk a normálistól. A zsírlakódás külső formákban való különböző megjelenése pedig az elhízás különböző fajtáinak megismerésében fontos tényező, amelyvel egy a diagnózis felállításában, mint a gyógyprogramnak összeállításánál számolnunk kell.

3. AZ ELHÍZÁS OKOZTA BELSŐ ELVÁLTOZÁSOK

A) Szív és vérértelvények

Ugy az orvosi, valamint az általános közudatba az elhízás komplikációi és következményei közül leginkább a szívelzsírosodás fogalma ment át. Azt hiszem, hogy teljes joggal állíthatom, hogy amilyen gyakran találkozunk ezzel a diagnózissal, éppen olyan gyakoriak részben az ez irányú helytelen diagnózisok, részben a fogalmaknak összezavarása. Elsősorban is tisztában kell azzal jönnünk, hogy más a szívelzsírosodás és más a zsíros emberek szíve, valamint, hogy minden zavart

amely kövér vagy elzsírosodott egyéneknek a keringési szervek részéről fennáll, nem szabad egyszerűen a szívelzsírosodás diagnózisával elintézni.

Szívelzsírosodás alatt — körbonctani értelemben — azt az állapotot nevezzük, amikor a szívizomzat zsíros degenerációjának jelei vannak jelen, ami a szívizomzat, a papillaris izomzat és a trabeculáknak zavaros, helyenként sárgásan áttűnő elszineződésében nyilvánul, amely folyamat azonban sokkal kevésbé fordul elő az elhízásnál, mint más körképnel, ahol legtöbbször a szív izomzatának táplálkozási zavarai vezetnek a zsíros elfajuláshoz. Ezen elváltozások, amelyek a legsúlyosabb komplikációkkal járnak, hatalmas pangási tüneteket, valamint a vesék részéről súlyos elváltozásokat vonnak maguk után, ugyancsak a vena portae keringési zavarai, illetve rendszerének pangása miatt, ugyanezek a súlyos tünetek lépnek fel a máj részéről is. Ezen tünetnyek létrehozásában az elzsírosodott szíven kívül egyéb tényezők is szerepelnek, így bujakór, érlemezés, vesebajok valamint fertőző bántalmak. Természetesen ezen bántalmak fellépésében az elzsírosodásnak — amint ezt az alantiekben látni fogjuk — van szerepe, de szívelzsírosodásról csakis azon esetekben beszélhetünk, amikor a szív izomzatában az elzsírosodásnak körbonctani ismerve feltalálható.

(Folytatása keddi számunkban)

A hercegnő szólni sem tudott, amikor sógornőjének talpig feketébe öltözött fenséges alakját megpillantotta. Fölzokogott és gyöngéden keblére ölelte Ilonát.

— Mind, mind üdvözeteket küldik, — susogta aztán, a könnyeit törülgetve.

— Köszönöm bátorságodat, édes szivem, — rebegette Ilona megindultan, gyöngéden viszonzva sógornője ölelését. — És közzöld hálás köszönetemet mindazokkal, akik imát mondtak a fiamért.

— Van már hír Ferkóról?

— Tegnap jött meg Badinyi s ő közölte, hogy a neuhausi nevelőintézetbe vitték. De még Badinyit is elküldötték mellőle.

— Az Isten meg fogja védelmezni minden bajtól az ártatlant. Hát Juliánka? Alig várom már, hogy láthassam.

— Már üzentem neki, — szólt közbe a főnöknő.

A hölgyek németül beszéltek, hogy a főnöknő is megérthesse.

Juliánka már jött, úgy lépett be, mint feketébe öltözött napsugár.

Thököli Éva csillogó szemmel, elragadtatva nézte a bájos jelenéget, még Ilona szomorú arcát is beragyogta az anyai büszkeség.

— Igazi magyar szépség! — kiáltott föl boldogan a hercegnő.

— Ő nem tud még németül, édes lelkem, szólj magyarul hozzá, — mondotta Ilona.

— Jer hát, — szólt most már magyarul a hercegnő, — és csókold meg Éva nénedet. Emlékszel még reám?

(104)

A leányka odasimult a hercegnőhöz, finoman és kecsesen, mint egy virág s előbb megcsókolta a kezét, majd csókot lehet mindkét orcájára.

Thököli Éva megsimogatta a leányt, fekete haját.

— Sok hasonlóság van benne kegyelmedhez, édes néném, de sok benne a Rákóczi-vonás. A szeme Zrinyi, az orra, a szája Rákóczi egészen. S a lelke?

— Szegény, szerencsétlen édesanyámra emlékeztet. Büszke és nagyrautó, szinte tulmerész. De hozzám gyöngéd és engedelmes. A nagy Isten igazán megáldott a gyermekeimmel.

— Oh, de kár, hogy a magyaron kívül más nyelvet nem beszél!

— De hiszen beszélek, édes néni! — szólt meg most Juliánka.

— Tökéletesen tudok latinul is.

A hercegnő elmosolyodott.

— Akkor hát rendben van. Szeretnék tudniillik bemutatni a császárnénak. El mersz-e jönni hozzá?

— Miért ne mernék? Azt mondják, szives, jó lélek.

— És az tökéletesen igaz is. De az udvari ceremóniák...

— Afelől nyugodt lehetsz, édes

szivem, — szólt közbe Ilona. — Az én gyermekeim megjelenhetnek a legmagasabb trón előtt is, úgy vannak nevelve.

Még egy ideig elbeszélgettek a hölgyek, ismét németre fordítva a szót, de arról, aki jelenlétével eltöltötte a szívüket s akinek neve mindig a nyelvükön lebegett, az apácafőnöknő jelenléte miatt nem tett említést egyikük sem. Tragikus helyzet! A két sógornő nem beszélhetett arról, akit mindketten imádtak, egyik, mint bátyját, másik mint férjét és szerelmét!

Thököli Évának azonban bucsuzáskor a szeméből kicsillogott a sokatmondó biztatás, hogy fognak még beszélni Thököli Imréről is! S talán éppen ő lesz majd az, aki az elszakított házastársak között közvetíteni fogja legalább a levélbeli érintkezést!

S csakugyan, legközelebb, mikor egy estélyen a francia követel összejött, a nádorné már nyelbe is ütötte a dolgot. Hires, tündöklő mosolyával magához intette a követet s mélyen a szemébe nézve, halkán így szólt hozzá:

— Remélem, gróf, ön urának, a nagy Lajos királynak, nemcsak

hatalmát képviseli nálunk, hanem lovagiasságát is?

— Oh, hercegnő, — szólt meghajolva a követ, — igyekezetemben legalább nem kételkedhetik. Miről van szó?

— Nos tehát, uram, én bizom a francia nagylelkűségben és lovagiasságban s rábízom titkomat önre. Ön ismeri sógornóm, Zrinyi Ilona szomorú helyzetét. Fiától és férjétől vigasztalanul elszakítva él itt, egy bécsi kolostorban.

— Sorsa valóban megható. Ez méltatlan helyzet oly nő számára, akinek természet és rang szerint trónon kellene ülnie.

— Nemes nyilatkozatát köszönöm, uram. De mondja meg, sokat kockáztatna-e egy hölgy, a fejedelemszony egyik rokona — a neve mellékes, — akinek az állása például az enyémhez hasonló, ha azzal a kérdéssel fordulna önhez, hogy továbbítsa a szegény fejedelemszony és bujdosó férje közt a levelezést?

A követ meghajtotta magát s megcsókolta a hercegnő szép, fehér kezét.

— Megértettem, asszonyom. Az a kitűnő hölgy — elmésségre és szivre egyaránt kitűnő — semmi kockázatot nem visel, mert csak azt teszi, amit nemes lelke sugall és mert föltétlen számíthat diszkrétcióra. Elvállalom a levelek közvetítését, becsületesen oltalma alatt.

A nádornénak egy könnyecsepp esett ki a szeméből, de kezének egyetlen finom mozdulatával el-tüntette ezt az alkalmatlan és fel-

KÖZGAZDASÁG

Magyar film, magyar könyv és tokaji bor!

a beográdi tavaszi vásár magyar pavillonjának kiállításán

Nagy érdeklődés előzi meg a könyvkiállítást!

— Saját munkatársunktól —

Beograd, április 6. Mint ismeretes, a beográdi Nemzetközi Vásáron Magyarországnak állandó, saját pavillonja van, amelynek egyszerű, üde ámbitusos udvara, népszerű vendéglője, a vásárra tuduló embereknek egyik legkedveltebb helyisége. A magyarországi pavillon reprezentatív anyagának intézője, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal, a most készülőben álló tavaszi beográdi Nemzetközi Vásárt inkább

gazdasági propagandisztikus szolgálatba kívánja állítani.

E célból, mint értesülünk, árumintáanyag és kivitel cégek aruja ezúttal nem kerül kiállításra. Ezzel szemben azonban megint mintegy öt-hat művészi értékű mezőgazdasági és a népi élet minden sajátosságát bemutató filmet hoznak, amelyek naponta pontos időközökben kerülnek leváltásra. A múlt évi tavaszi vásár tapasztalatai azt mutatják, hogy

a »magyar mozi« a Vásár legvonzóbb helyisége.

Mindig valószínűs tömött sorok várják a mozielőződség végét, hogy az üressé vázó színpadot elfoglalhassák. Érdekesnek ítélik a nagyarányú, monstrum-könyvkiállítás is, amelyen a magyar könyvművészetnek és grafikai iparának az utóbbi évtizedben készült remekei mellett

azimponálón nagy magyar könyvkiadói ipar is felvonul.

Majdnem háromezer modern magyar könyvet fogunk a kiállításán látni, ami a mai magyar irodalomnak is valószínűs seregszemléje lesz. Ugy tud-

juk, hogy a jugoszláviai grafikusok, könyvkötők, de amit legelőször kellett volna említeni, a legnagyobb könyvkiadócégek vállalkozással tekintenek a kiállítás elé. Ezért Lyublyanából Zágréből és Szarajevóból sok nyomdász és könyvkiadó készül a magyar könyvkiállítást megtekinteni. A jugoszláv szellemi élet is érdeklődéssel várja, mert azon

a múlt század elején Budapesten, az ottani szerb nyomdákban nyomtatott régi szerb könyveket, újságokat és folyóiratokat is bemutatják.

Élénk bizonyítékul annak, hogy a háidani Budapest a szerb kulturális életben is jelentős szerepet töltött be.

Gazdasági és külkereskedelmi vonatkozásban, a magyar kiállítási pavillonban, a népszerű magyar vendéglő tokaji, kecskeméti barack és kőbányai sör kimerése mellett,

a tokaji állami borpiacszert fájborainak palackozott gyűjteménye is kiállításra kerül

Remélik, hogy így, a világpiacon ismert, nagyvonzó palackozott és csomagolt tokaji borban sikerül a figyelmet felvenni. A csepeli vámmentes szőlőbirtok vezetője nagy fényképanyaggal, statisztikai táblázattal készül a beográdi Vásárra. Mivel a Nyuzetra tartó balkáni külkereskedelemben a csepeli magyar vámmentes likőrös szőlő fejlődő szerepet hivatott, biztosan vehetjük, hogy okos, átfogó információt szolgálattal Beogradban is szívesen

vesznek tudomást Csepel jelentőségéről.

A magyarországi idegenforgalmi szervezetek is részt vesznek a beográdi tavaszi Vásáron. Ez a részvétel eddig sem maradt el. Most azonban ez is erőteljesebb és gazdagabb lesz, főleg abban a tekintetben, hogy a kiállítandó plakát és fényképgyűjtemény mellett, az Idegenforgalmi Szervek egy kiküldöttje az érdeklődőknek a Vásár tartama alatt állandó felvilágosításokkal fog szolgálni. Az idegenforgalmi propaganda legjelentősebb részét a Budapest-Fürdőváros anyaga készíti, amely intézmény az utóbbi időben Jugoszláviában szemmel látható nagyobb agilitással dolgozik.

□ A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei. A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai, amelyek 24 európai, ázsiai és afrikai állam vasuti, hajózási és légiforgalmi vonalain 25-60% utazási kedvezményre jogosítanak, a napokban megjelentek és kaphatók a vásár tb. képviselőitől, valamint az összes nagyobb bel- és külföldi utazási irodákban, ahol a kedvezmények időtartamáról pontos felvilágosítást nyújtanak. A Budapesti Nemzetközi Vásár délkelet-európai és közelkeleti látogatói a vásárigazolvány alapján a következő utazási kedvezményeket kapják: Törökországban az Istanbul-Parne-i vonalon 25% a kedvezmény. A görög, bulgár és román vasutakon ugyancsak 25%. Jugoszláviában ugy az odamint a visszatazásánál 50%. Olaszországban a kedvezmény 30%. A palesztinai vasutak ugy az odamint a visszatazásánál 50% mérséklést engedélyeznek. A Földközi-tengeri hajóforgalomban ugyan csak jelentős kedvezmények állnak rendelkezésre. Magyarországon a

vasuti kedvezmény ugy az odamint a visszatazásánál külön-külön 50%. Budapestről az utazás a kedvezmény igénybevételével bármely irányban folytatható. A vásárigazolvány alapján Magyarországra vizum nélkül lehet beutazni (utólagos vizum 2.50 P.) Az olasz, román és jugoszláv átutazóvizum díjmentes. A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai a MFTK és a DGT dunai hajóin ugy az odamint a visszatazásánál 50% kedvezményre jogosítanak. A Recsna Povidba hajóin a Budapestre váltott jeggyel ingyen lehet visszatuzani. A kedvezmények időtartama április 13.-tól május 23.-ig terjed — A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai a légiforgalomban a csak egy irányban váltott jegyeknél 10%, menettérti jegyeknél 19% kedvezményre jogosítanak április 18.-tól május 8.-ig Budapestre és április 28.-tól május 18.-ig vissza, a következők vonalain: ABA Stockholm, Aero O/Y, Helsinki, Aeropot, Beograd, Air France Paris, Ala Littoria Roma, Avio Linee Italiana Roma, British Airways Limited London, Det Danske Kopenhaga, Deutsche Lufthansa Berlin, Imperial Airways London, KLM Haga, LAPE Barcelona, LARES Bucaresti, LOT Varsó, Malert Budapest, NorthEastern Airways Ltd London, Swissair Zürich. A vásárigazolvány alapján Magyarországra vizum nélkül lehet beutazni, míg Németországban és Olaszországban díjmentes átutazóvizum váltására jogosít. Részletes felvilágosítások és vásárigazolványok a vásár tb. képviselőinél valamint az összes nagyobb utazási irodákban kaphatók.

tűnés okozására kész gyöngyszemet.

Ha'kan mondotta:

— Készönöm, gróf, ön valódi nemesember, méltó képviselője a Napkirálynak. Imádkozni fogok, hogy az árvák és özvegyek Istene óvja meg önt és családját minden szomorúságtól. Néhány napon belül önnél lesz a fejedelemszony levele.

— Nos tehát, hercegnő, — szólitotta meg legközelebb a császárné Eszterházyt, — milyen benyomást tett önére a kis Rákóczi-leány?

— A lehető legjobbat, felséges asszony, — felelte a nádorné. — A leányka éppoly szép, mint művelt. De hát lehetséges, hogy én, mint atyafia, elfogult vagyok iránta. Mily nagy kegy volna felségedtől, ha felülbírálná véleményemet!

Eleonóra, mint nő, kíváncsi természetű volt s az ő érdeklődését is lekötötte a Rákóczi-család, melyről oly sok szó esett mostanság az udvarnál és a hírlapokban.

— Hozza el tehát a leánykát s mutassa be nekünk!

— Felső, hálaosan köszönöm ezt a királyi szót. Sok sebet méltóztatik begyógyítani vele.

Még mikor hazahajtatott a Burgbó, megállította a kocsiját a nádorné az Orsolya-kolostor előtt s egyenest Juliánkához sietett.

A főnöknő ugyan akadékoskodott, de a nádorné egy szóval lefegyverezte:

— A császárnétól jövök!

— Parancsoljon tehát, — engedett az apácafőnöknő — ma-

gam vezetem a hercegnőhöz.

— Légy készen, édesem, — szólt Juliánkához a nádorné. — Holnap előzők érted s bemutatlak a császárné őfelségének.

A leányka tapsolt örömben. Ha édesanyját el is zárják az udvartól, ő tehát odajut mégis s ki tudja, nem fogja-e elnyerni a császárné jóindulatát szegény, szomorú édesanyja számára is?

— Milyen ruhát kell öltenem? — kérdezte aztán Juliánka.

— Mi francia, vagy spanyol divat szerint öltözködjünk, de hát nektek valószínűleg csak magyar ruhátok vannak.

— Oh, igen, kedves néni. Munkácson kinevettek volna bennünket holmi idegen maskarában.

— Végy tehát magadra magyar öltözetet.

Juliánka rögtön az egyik szekérnyezhez futott s előszedte legszébb öltözeit.

— Ez jó lesz, édes néni? — mutatott rá egy arannyal himzett, drágaköves öltözékre.

— Nagyon jó, édesem, — felelte a nádorné s kezébe véve a ruhát, közömbös hangon folytatta:

— Ide hallgass, gyermek. Mondd meg édesanyádnak, hogy a francia követ továbbítani fogja a levelét, amelyet atyádnak ír. Irjon tehát még ma s holnap, ha érted jövök, a levél már nálad legyen! Én aztán késelem nélkül eljuttatom a követhoz. Megértetted?

— Meg, édes, drága néni! Oh, milyen öröme lesz szegény édesanyámnak.

A főnöknő az egész beszélgetés-

ből nem értett egy szót sem. Azt hitte, hogy a ruhákról csevegnek a hölgyek.

Ime, így irhatott szomorú bécsi rabságából újra a hitves urának Zrinyi Iona, így érezhette az örömet és a boldogságnak azt a kis harmatesöppjét, hogy országok távolságán át újra szerelmes és biztató szót küldhetett szive egy urának.

Hanem a rádor kezdte már meg unni feleségének »rákócziskodását.«

Ezen az estén éppen az a ritka öröm érte őket, hogy az ünnepek zajától távol, odahaza, kettesben vacsorázhattak.

Herceg Eszterházy Pál, még javakorbeli férfi, végtelen szerette Thököli Évát, aki második neje volt s aki odaadó szerelmével feledtetni tudta imádott első feleségét. A nádor mindkét házasságát megáldotta az Isten, mert az elsőből tízenyolc, a másodikból hét gyermeke származott.

Ő volt az, aki az Eszterházyk emelkedését, atyja művét tovább folytatva, betetőzte. Édesatyja, Miklós — tizedik gyermeke Eszterházy Ferencnek — nagy szerepet játszott Bethlen Gábor és I. Rákóczi György idejében, a császár oldalán; háborút is viselt az erdélyi fejedelmekkel. A »három nagy magyar« egyike volt, a másik kettőtől Bethlen Gábor és Pázmány Pétert emlegették. Ő volt a második magyar ember, aki megkapta az aranygyapjat; az első Báthory Zsigmond erdélyi fejede-

lem volt. Nemcsak a császár, hanem az ország javára is érdemeket szerzett, amikor az akkoriban Ausztriánál záogban volt nyugati szélek (Burgenland!) visszacsatolását hathatósan szorgalmazta s egyrészt valóban szorgalmaztatta is. Nem volt gerinctelen ember, kétszer lemondott nádori méltóságáról, amire eddigelé nem volt példa nádoraink történetében.

Eszterházy Miklós nagy szerző volt s roppant vagyont hagyott maga után. De volt idő — különösen a Bethlen elleni háborúk idején, — amikor minden jószágát elvesztette. Maga mondotta erről fiának, amikor később, már mint újra hatalmas gazdagságu ember, vagyona fölött szemlét tartott:

— Valami jóm énnékem volt, vagy magamé, vagy szegény atyámfiac, az anyadé, többire mindazok elvesztenek tőlem, ugy, hogy jószágaimban több a lánzséri pusztá köfalnál az én kezemben meg nem maradt, elköltvén életem és becsületem megtartásáért minden ingóbingó javaimat is. Hanem valami jóm nekem most vagyom, mindeneket előmenetellel, becsületemmel, jó nevenemmel ugyanon kellett szörzenem, hatalmas gondda', munkával, szenvedéssel és kemény gondviseléssel és nagy hűséggel s talán méltán új keresetnek is tarthatom nemcsak amit azután találtam, de amit azelőtt volt is.

(Folytatjuk)

Özv. Brandecker Ferencné született Huff Mária, mélyen megrendülve és fájdalommal telt szívvel, de a Mindenható megváltozhatatlan akaratában belenyugodva tudatja, hogy az áldott jó férj, sógor, nagybácsi

BRANDECKER FERENC

posztógyáros

tiszteletben és áldásos munkásságban eltöltött élet után, április 7-ikén éjfél után 1 órakor, a halotti szentségek által felvétele után, életének 65-ik és boldog házasságának 40-ik évében az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét tegnap délután szentelttük be a noviszádi gyásházban, Dubrovacski put 6 szám alatt, majd Kulára szállítottuk és ott, nagyszombaton, április 8.-án délután 3 órakor helyeztük a gyásházból, a római katolikus egyház szertartásai szerint a családi sírboltban örök nyugalomra.

Noviszád, 1939 április 8.

**Emlékét szeretettel, hálával és kegyelettel
örökké megőrizzük szívünkben!**

*Özv. Brandecker Ferencné, szül. Huff Mária
és a gyászoló család*

Mélyen megrendülten jelentjük, hogy szeretett és nagyrabecsült főnökünk

Brandecker Ferenc úr

**a kulai Brandecker Ferenc betéti társaság
belleagja, a cég megalapítója**

áldásos munkában eltöltött életének 65-ik évében jobblétre szenderült.

Jóságos tevékenységével, azzal az atyai szeretettel, amellyel valamennyiünkkel szemben viseltetett, örök hálára kötelezett bennünket. Emlékét kegyelettel őrizzük és az ő szellemében dolgozunk tovább.

Kula, 1939. április 7.

*A Brandecker Ferenc betéti társaság
tisztviselői és jobbléteikének vezetői*

A kulai posztógyár munkavezetői és munkásai mély gyásszal jelentik, hogy szeretett és nagyrabecsült főnökük

Brandecker Ferenc úr

**a kulai Brandecker Ferenc betéti társaság
alapítója és belleagja**

áldásos munkában eltöltött életének hatvanötödik évében jobblétre szenderült.

Az ő szellemében folytatott munkával igyekszünk törleszteni vele szemben hátlánkat, amelyre atyai jóságával kötelezett bennünket!

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Kula, 1939. április 7.

*A kulai posztógyár
munkavezetői és munkásai*

SPORT

ANGLIA CSAPATA JUGOSZLÁVIA ELLEN

Az angol válogatott futbalcsapat májusban egymásután három mérkőzést játszik a kontinensen, mégpedig Beogradban a Jugoszlávia ellen, Milánóban Olaszország ellen és Bukarestben Románia ellen. A három mérkőzésre az angol szövetség a következő csapatot állította össze:

Woodley (Chelsea) — Morris (Wolverhampton), Hapgood (Arsenal) — Willingham (Hudersfield), Cullis (Wolverhampton), Copping (Leeds United) — Mathews (Stoke City), Hull (Tottenham), Laughton (Everton), Stevenson (Leeds United) és Mac Goor (Wolverhampton).
Tartalékok: Male (Arsenal), Galley és Broom (Aston Villa).

BIRÓKÜLDÉS A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉGBEN

A szuboticaai alszövetség bírótestülete a husvéti bajnoki és barátságos mérkőzésekre a következő játékosokat jelölte: Vasárnap Szloga (Sztanisics) — Hajduk (Oszijek) Feiss, VSC — Bunyevac Rudics, OSC — NAK (Noviszád) Sztojanovics, Szrpszkimileticsi SK — szombori Sport Metz, Bezdáni SE — Rapid (Oszijek) László, Krivaja — Zrinyszi (Szubotica) Matijevics, Szrbobrani SK — Noviszádi SK Sovlyánszki, sztárakanizsai Szloga — Szlavia (Sztáribecse) Manojlovics, Crvenkai SK — Graficsár (Beograd) Molnár, Spárta (Feketics) — Vatrogaszna Omladina (Szekics) Rackov, Padejac — Borac (Beograd) Szegedinszki, Csantaviri AK — Jugoszlóvén (Szent) Sárcevic, Bácsko-gradistei AK — Livnicsár (Noviszád) Milovánov, Apatin — ZsAK Sibalics, Bajmoki AK — Csukaricski (Beograd) Szabó, SzAND — SzMTC Mihók, SzAND — SzMTC ifjúsági Hirschler, Russzin (Ruszkikrsztur) — Hajduk Kula Radovánovics, Sziváci SK — Szombori AK Knezsevic, JAK — Isztra Tyószics. — Hétfő: Szloga (Sztanisics) — Hajduk (Oszijek) Feiss, Crvenkai SK — Graficsár (Beograd) Molnár, Padejac — Borac (Beograd) Szegedinszki, BAK — Krivaja kombinált — Csukaricski Sztankovics, Torzsai AND — Gragyanszki (Vrbász) Sovlyánszki, Russzin — Crvenkai SK Radovánovics, JAK kombinált — TANK Gyetvai.

A NAK HUSVÉTI KERÉKPÁROS VERSENYE

A NAK vasárnap reggel félkilenc órai kezdettel nagy egyettközi versenyt rendez, mégpedig szeniorok részére Noviszád — Sztáribecse — Noviszád utvonalon ifjúsági versenyzők részére Noviszád — Temerin — Noviszád utzakazon.

A versenyen Noviszád Beograd, Kula, Kragujevac és Sztáribecse legjobb kerékpárosai vesznek részt.

Indulás a NAK-pályáról lesz. A rendezőség kéri az összes versenyzőket, hogy 7.45 órakor jelenjenek meg a pályán, a szakosztály vezetőségi tagjai félnyolc órára. Ugyanakkor jelezzék az autómotorkerékpártulajdonosok is, akik a versenyzőket kísérik.

A közbeeső községek lakosságát

kéri a rendezőség, hogy a versenyzőket fegyelméletlenül fogadja és ne górdítsen akadályt a verseny sima lebonyolítása elé.

Rövid sport hírek

A zagrebi Gragyanszki és a szarajevói Szlavia között helyreállt a sportbéké, amit mindkét egyesület hívei nagy örömmel vettek tudomásul.

Szlovákiát a FIFA nem régen felvette tagjai közé s a brüsszeli ülésen már megengedték, hogy Szlovákia válogatott mérkőzéseket rendezzen.

A jugoszláv ökölvívó válogatott a következő összeállításban vesz részt a dublini Európa-bajnokságon: Badel, Foque, Devcsics, Pollák, Krlezsa és Hladni.

A noviszádi Sport alábbi játékosait kérjük, jelenjenek meg vasárnap a NAK elleni, hétfőn pedig a HASK elleni mérkőzésre: Sztrej, Somogyi, Gregec, Tokodi, Németh, Puskás, Csepregi, Cokics, Apró, Grnya, Bátori és Bascsanszki. — A vezetőség.

Hivatalos NAK-közlemények. A vasárnapi mérkőzésekre a következő játékosok megjelenését kérem a pályán: a Bácska elleni ifjúsági csapat: Lukács, Schneider, Boross, Fodor, Boross, Fodor, Németh III, Lakatos, Németh II, Tickmajer, Pázmány, Herdi, Jován, Németh I, Sörös és Kuruc. — A Bácska első csapata ellen: Sovén, Horváth, Lerch I, Matheisz, Longaver, Fehér, Csillag, Maták, Tomcsányi, Karaba, Bartha és Sánta. — Odszácira a következő csapat utazik: Sovlyánszki, Kurunczy, Willner, Haasz, Saró, Fábián, Frank, Lerch II, Thurzó, Bódy, Kovács és Bobák. Jelentkezés feltizenkettőre Si ket csapatvezetőnél — Pénztárosok és rendezők: Werner, Budák, Wagner, Göttel, Klampfer, Kuhl, Szukics, Himmelsbach, Antel és Balogh. Az intéző.

Palánkán az ünnepek alatt két oszijekai csapat vendégszerepel, mégpedig vasárnap az Elektra, hétfőn a Gvozsgyár.

KUGLI HIREK

A noviszádi alszövetség intéző bizottsága április 11-én, igazgatótanácsa pedig április 13-án 8 órai kezdettel ülést tart a hivatalos helyiségben. Kérem az ülésekre az összes illetékesek megjelenését. Az elnök.

KRAPINSKE TOPLICE

A rég ismert híres rádió-aktív gyógyfürdő sikerrel gyógyít: reuma, isiász, köszvény, női betegségeket stb. Gyógyítás izsappal, fürdés otthon. Ujjonnan épült nagy medence a szabad ég alatt. Izletes ételek, olcsó árak. Az elő- és utószezonban nagy árkedvezmény — Pausál árak Sajat autóbussz ZABOK — KRAPINSKE TOPLICE-i állomásról. Díjtalan visszautazás a vasutakon. — Kérjen ajánlatot.

HOLNAP — HUSVÉT: És mi kedves vevőinknek

kellemes husvéti ünnepeket kívánunk!

MA — MÉG NEM KÉSŐ, hiányzik még valami apróság, talán egy pár szép divathatárnyia, ami teljessé teszi a husvéti tolettet. — JÖJJÖN ÉS VEGYE MEG EZT NÁLUNK

Nyomatott az Uránia nyomdai müintézet és kiadóvállalat körforgógépén, felelős nyomdavezető: Frank József, Kralja Petra II. (Futoski put) 50.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnap lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

Ma nincs előadás!
Vasárnap és hétfőn d.e. 1/2 11 órakor

Matiné

3, 5, 7, 15 és 9:15 órakor

5,000.000
örökösst keres

Kitűnő vtjáték
HEINZ RÜHMANN

Leni Sima Heinz Sa'ener

FÜZŐK melltartók, gyógyfűök

STROMER-midersalon

NOVISZÁD, Ustjavska 18.

Növényharmat

a legerősebb házi fluid. 3 cseppje elég a homlok, halántékok, végtagok stb. bedörzsölésére 3 csepp balzsamos illata mélyen belélegezve tisztítja az orrot és gégét. Ára 12.— dinár. Kapható patikákban, boltokban. Főlerakat Apoteka Gebauer, Bač. 190

ELADÓ

BIRTOK, 300 hold szántó, Oszijek közelében elsőrendű épületekkel, komplett felszereléssel, nagy állatállományval a tulajdonos betegsége miatt eladó. Cim a kiadóban. 2429

GRAETZ RÁDIÓ

EMELETES HÁZ 4 lakással, 400 négyszöglet telekkel 70.000 dinár készpénzért 30.000.— dinár adóssággal eladó. Cim a kiadóban. 2416

JÓKARBAN lévő steier kocsi eladó. Érdeklődni Schweichler Antal, Noviszád, Kralja Petra II. u. 100. 2473

130 HOLD föld eladó elköltözés miatt 12.000 dinárért holdanként, Sajkós Sveti Ivan határában, szállással »Ingatlanforgalmi« iroda, Noviszád, Zseljeznicka 1. 2488

KERESLET

ÜGYNÖKÖKET Noviszádra, Beocsin és környékére, Gajdobrára írásbeli garanciával keresünk. Előnyben kitanult kereskedők. Írásbeli ajánlatokat kér: Singer varrógépek, Noviszád, Duna-ucca. 1892

KOMOLYABB NŐ pénztárnoknőknek felvétetik. Jelentkezni: Petrovaradin, Jelasiceva u. 6. 2419

GRAETZ RÁDIÓ

ÜGYES KIFUTÓFIUT felvesz »IRIS« illatszertár, Noviszád, Kralja Petra II. ulica. 2474

JAUQUARD-SZÖVÖKET keres Bra-
csa Szőke selyemszövőgyár, Noviszád
2438

ELÁRUSITONÓ.

akinek kellő gyakorlata van a divat-
áruszakmában, noviszádi üzlet részére
állandó alkalmazásra kerestetik. Cim
megtudható Schmolka-hirdető irodájá-
ban, Noviszád, Trg Oslobođenja 6.

2483

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon creme a legjobb és
legkedveltebb nappali krém. Ára
helyben és vidéken 14.— dinár. Apo-
teka Küchler, Vrsac. 2474

GRAETZ RÁDIÓ

Elsőrendű ASZTALI BOR 10 litertől
Din. 4.— Dr. Paulovics pincéje, Petro-
varadin, Jelasiceva 16. 1916

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orr-
vörösséget és más arctisztatlanságot
pár tégely használata után biztosan
eltüntethet DARUVÁRI krém minden
szakületben kapható. Háromsarkos
nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 di-
nár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-
tár, Szubotica.

A. Adamović borpincészet

csak saját termései,
a legnemesebb, illa-
tos, zamatos fruska-
gorai borokat hozza
forgalomba. Palack
és hordo borainkrol
kerjen árjegyzéket.

—NOVI SAD, Elit palota
Wilsonov trg

A LEGUJABB DIVATHÓBORT: BEFESTIK A KUTYÁKAT

Minden divathölgy pórázon vezet
Selyempincsit vagy drótszörű ebet.
S mert stilszerűség a divat kelléke.
És ez festéket diktál nők képére,
Ajkára, sőt még körmére s hajára.
Illó, hogy festett legyen a kutyája.
Igy a festett nők s a festett ebek
Tökéletesen összeillenek.

FANYAR TÓBIÁS

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: Andréo Dezső
A kiadóhivatal munkatője: Blazsek Ferenc
Pretpalata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodneвно — Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekizsámla:
Zagreb, 46.692